

CIA IR MAŽOS TAUTOS

'... Marylando senatorius J. Glenn Beall, jr. - pagrindinis kalbėtojas Vasario 16 d. minėjime Washington D.C. - ypač pa brėžė, kad CIA yra reika linga Amerikos institucija JAV saugumui sustiprinti' (žiūr. Dirvos no. 9).

Manau, kad dėl to jokių ginčų mūsų tarpe nekils. Ir kiekvienas, kiek artėliau patyręs bolševikinę sistemą, sutiks su senatorium. Net galima būtų pasakyti, kad senatorius apie tai bereikalo kalbėjo lietuviškai auditorijai.

Taip pasisakius iš principo kartu tenka pastebėti, kad slapta veikla, vistiek kurio pavadinimo institucijos veda, mažom tautom slepia nemažai pavojų. Dėl tos paprastos priežasties, kad jų pareigūnai, veikdami slapta, paprastai daugiau pažada, negu gali išpildyti.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Mes tai patyrėme vokiečių-sovietų karui prasidėjus, o dabar labai ryškų pavyzdį paskelbė speciali atstovų rūmų komisija žvalgybos reikalams. Kaip žinia, atstovų rūmai, administracijos prašomi, nutarė jos raportą viešai neskelbti, tačiau jis vistiek išėjo į viešumą New Yorko 'The Village Voice' skiltyse. Nors vardai ir pavardės ten išleisti, tačiau kalba eina apie taip iš kitų šaltinių žinomus dalykus, kad juos lengva išpėti. Tai pastutinė kurdų tragedija.

Kurdų tautos istorija yra sena ir ilga. Jie minimi jau 2,000 metų prieš Kristaus gimimą. Moderniais laikais jie neturėjo laimės nepriklausomybei. Jų žemes išsidalino kaimynai - Persija ir Turkija o vėliau prie jų prisidėjo dar Irakas, pats gavęs nepriklausomybę iš britų. 1925 metais, Tautų Sąjungai svarstant kurdų nepriklausomos valstybės sumanymą ir, žinoma, delsiant padaryti bet kokią sprendimą, jie sukilo Turkijoje, bet po kelių mėnesių kovos buvo žiauriai numalšinti. 52 jų vadai buvo sušaudyti, kiti žymesni asmenys su šeimomis buvo ištremiti į nesveikus Anatolijos pakraščius. Po to, kurdų kova už nepriklausomybę persikėlė į Iraką. Čia jiems padėjo kaimyninė Persija (Iranas), kuri turėjo teritorinį ginčą su Iraku, ir kuri pati turi stambią kurdų mažumą.

Artimiesiems Rytams atsidūrus JAV ir Sovietų Sąjungos interesų sferoje, kurdais susidomėjo ir Washingtonas su Maskva. Sovietams ginkluojant Iraką ir Siriją, kurdai automatiškai pasidarė JAV sąjungininkais. Bent jie patys taip manė, o CIA, kuri juos parėmė 16 milijonų dolerių, nerado reikalo tai pakankamai griežtai paneigti.

Ir taip, kaip mes dažnai manome, kad dovanom galima savo pusėn palenkti politikos nustatytos, kurdai dr. Kissingeriui, kuris tada nebuvo Valstybės Sekretorius, bet tik Prezidento Saugumo Reikalams Patarėjas, dovanojo tris kilimus (kurdų atšiauriame kalnų klimate užauginta vilna laikoma pati geriausia pasaulyje) ir vėliau, vestuvių proga, jo poniai auksinę apykaklę su perlais. Kaip matyti iš 1974 gegužės 20 d. CIA memorandumo Kissingerio padėjėjui gen. Brent Scowcroft, apie tai neturėjo būti skelbiama, nes 'kaip žinia, santykiai tarp JAV vyriausybės ir kurdų yra labai jautrūs (extremely sensitive). Apie juos neskelbiama ir todėl neturėtų

1,000 DOL. PARAMA DIRVOS ATSTATYMOUI

Kun. Balys Ivanauskas, Šv. Jurgio lietuvių parapijos Clevelande klebonas, Dirvai paremti paaukojęs tūkstantį dolerių.

Kun. Balys Ivanauskas, Šv. Jurgio lietuvių parapijos Clevelande ilgametis ir visų mėgiamas klebonas,

būti skelbiama apie faktą, kad Kissingeris gavo tas dovanas.

Ankstystesnis CIA memorandumas, datuotas 1974 m. kovo 22 d., štai ką konstatuoja: 'Manome, kad Iranas nežiūrės palankiai į formalų įsteigimą autonominės vyriausybės. Jis, kaip ir mes, turime naudos iš dabartinės situacijos, kurioje Irakas yra silpninamas kurdų judėjimo. Nei Iranas, nei mes nenorime, kad šita byla būtų vienaip ar kitaip išspręsta'. Padėtis dramatiškai pasikeitė, kai Iranas staiga susitarė su Iraku. pagalba kurdams buvo staiga sulaukyta. Jų vadai 1975 m. kovo 10 d. rašė Valstybės Sekretoriui Kissingeriui:

'Jūsų Ekselencija, visados tikėdami į taikingą sprendimą tokių ginčų, kaip tarp Irano ir Irako, mes esame patenkinti, kad tos šalys susitarė ... Tačiau mūsų širdys kraujuoja matant to susitarimo pasėkas mūsų beginklei tautai. Neturinčiu pavyzdžio būdu, Iranas uždarė savo sienas ir sulaukė pagalbatu metu, kai priešas pradėjo (Nukelta į 2 psl.)

praeitą šeštadienį po lituanistinės mokyklos pamokų, pasikvietęs tos mokyklos direktorę Aureliją Balašaitienę, kuri yra ir artima Dirvos bendradarbė, įteikė Dirvos atstatymo reikalams 1000 dol. čekį, prašydamas perduoti Dirvos redaktoriui, nes kaip jis juokais pasakė, noris sutaupyti pašto ženklą...

"Tai mano kukli auka lietuvių labui, pareiškė kun. klebonas Balys Ivanauskas. Lietuvių pagrindinė ramstis yra spauda. Aš matau, kad su Dievo pagalba, Dirva, paliesta gaisro nelaimės, ne tik nesulpnėjo, bet kasdien eina tobulyn tiek savo technine puse, tiek savo turinio. Ji yra plačiai skaitoma visų, ir man malonu žinoti, kad mano gimtajame Detroit, mano šeimos nariai skaito Dirvą. Noriu palinkėti Dirvai ir toliau tobulėti ir tęsti savo lietuvių išlaikymo darbą. Linkiu Dirvos redaktoriui Vytautui Gedgaudui ir visiems darbuotojams tęsti savo darbą su šypsena. Dievas jų darbą laimins".

Kun. klebonui B. Ivanauskui už šią netikėtą paramą tūkstanties dolerių sumoje, Dirva nuoširdžiai dėkoja.

ALT pagerbė Hedrick Smith

ALTos skyrius New York'e vasario 25 d. Carnegie Endowment salėje pagerbė New York Times žurnalistą, už gabumus apdovanotą Pulitzer premija, neseniai išleistos jo knygos — The Russians autorių Hedrick Smith, apdovanojant jį bronzine lentele, kurioje įrašyta padėka už jo pasidarbavimą lietuviams aprašant įspūdžius iš lankymosi okupuotoje Lietuvoje 1974 m. New York Times.

Sovietų Sąjungoj jis buvo korespondentu tris metus ir pusę metų. Keliaudamas po kraštą aplankė ir Baltijos kraštus. Vilniuje susitiko su eile žmonių ir čia papasakojo savo įspūdžius. Grįžęs iš Sovietijos

parašė minėtą knygą.

Plačiau apie šią knygą rašo Rimas Daigūnas Dirvoje 3 psl.

Pagerbime dalyvavo virš 30 asmenų lietuvių organizacijų atstovų. Kalbą pasakė ALTos skyriaus pirm. Antanas Varnas, generalinis konsulas A. Simutis ir svečias Hedrick Smith pasakėjo daugiau įspūdžių iš kelionių po Sovietiją ir pavergtuosius kraštus.

Šiuo metu jis yra New York Times tautinių žinių skyriaus redaktoriaus pavaduotojas.

Nuotraukoj pagerbime dalyvavę iš dešinės į kairę: Hedrick Smith, J. Zabielskis, E. Čekienė, dr. M. Žukauskienė ir A. Mažeika.

Charles Binkis nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Prezidentas Fordas pareiškė Floridoje, kad žodis "detente" neatitinka JAV politikos su Sovietų Sąjunga ir R. Kinija apibūdiniui. JAV siekiančios santykių įtempimo atoslūgio tokia politika, kuri siekia taikos per stiprumą (peace through strength). Fordas atsisakė termino "detente", nes 67% amerikiečių galvoja, kad sovietai turi daugiau naudos iš "detentes" negu amerikiečiai. Jo konkurentas respublikonų nominacijai į prezidentus Ronald Reagan "detentę" vadina "one way street", taip pat stipresnios politikos reikalauja ir pretendentas demokratų nominacijai sen. Henry Jackson. Tas, laimėjęs pirminius rinkimus Massachusetts, vėl atstatė savo prestižą.

Massachusetts rinkimai sumažino demokratų pretendentų skaičių, palikdami aktyviai kovojančių tik 4: Jacksoną, kuris gavo 23%, Morris Udal (18%), Wallace (17) ir Jimmy Carter (14). Jų trys — Jacksonas, Wallace ir Carter konkuruoja šį antradienį įvykusiuose Floridos rinkimuose. Buvo spėjama, kad juos laimės Wallace, nes jo priešų balsai pasidalins tarp Jacksono ir Carter.

Respublikonų tarpe dabar vyraujančiu laikomas prezidentas Fordas, surinkęs Massachusetts 62% balsų.

CIA...

(Atkelta iš 1 psl.)

jo savo didžiausią ofensyvą. Mūsų sąjūdis ir žmonės yra naikinami nematyto būdu vieniems tylint. Mums atrodo, Jūsų Ekselencija, kad JAV turi moralinės ir politinės atsakomybės prieš tautą, kuri padėjo jūsų krašto politikai. Tokioje situacijoje mes maldauname (we beg your Excellency) padaryti ką nors, siekiant: 1. sustabdyti ofensyvą ... ir pradėti derybas, kurios leistų išgelbėti bent mūsų garbę (at least be face saving). 2. Panaudojant turimą įtaką ir Iraną, padėti mūsų tautai išlaikyti gyvybę ir bent įgalinti partizaninę veiklą, iki mūsų problema būtų išspręsta. Mr. Sekretary, mes nekantriai laukiame atsakymo bei veiksmų, ir mes esame tikri, kad JAV neliks indiferentiškos tokiais kritiškais bandymo laikais.

Ar ne graudu skaityti? Kissingeris, žinoma, neatsakė. 200,000 kurdų pabėgo į Iraną kur jie negavo jokios pagalbos iš JAV. 40,000 jų buvo priversti grįžti atgal į Iraką. JAV atsisakė įsileisti bent vieną pabėgėlį, nors jie ir būtų tam kvalifikuoti — konstatuoja komiteto raportas. Ka gi — šaltas ar karštas karas be aukų neapsieina.

★
"Peace through strength" politika netrukus vėl gaus pasireikšti. Mozambique valstybė, buvusi Portugalijos kolonija Indijos vandenyno pakraštyje, pasiskelbė esanti karo stovyje su Rodezija. Pati Mozambique neturi jėgos kovoti su Rodezija, turinčia maždaug tiek pat gyventojų, t. y. 6 milijonus. Rodeziją tačiau valdo 280,000 baltųjų, kurie iki šiol nedavė lygių teisių juodiesiems. (Tų pragyvenimo lygis yra aukštesnis už kitų Afrikos valstybių, išskyrus gal tik Pietų Afriką). Savo sienos su Mozambique, kuri yra per 700 mylių ilgio, gynimui Rodezija turi tik 3,500 gerai ginkluotus kariuomenės ir 10,000 rezervistų. To pakaktų Mozambique suvaldyti, jei joje nebūtų lizdas susisukę sovietai ir kubiečiai, kurių kiekiai tenai nėra tiksliai žinomi.

Optimistai tiki, kad dar liko kiek laiko politiniam sprendimui. Jau kuris laikas Rodezijos min. pirm. Ian Smith derasi su Rodezijos juodųjų Tautinės Tarybos nuosaikiųjų frakcijos pirm. Joshua Nkomo, tačiau kol kas be rezultatų. Tuo tarpu karingosios frakcijos vadai — vyskupas Abel Muzorewa ir kun. Ndavaningi Sithole — neseniai viešėjo Maskvoje. Jie gyrėsi sutelkę Mozambique ir kitoj kaimyninėje Valstybėje — Zambija — per 15,000 ginkluotų partizanų. Washingtonas, Londonas, Paryžius ir Pretoria (P. Afrikos sostinė) spaudžiančios Smithą ko greičiausiai susitarti su Nkomo dėl perleidimo jam valdžios palaipsniui. Kol kas karo stovio paskelbimas ir sienos uždarymas daugiau kenkia pačiai Mozambique negu Rodezijai, nes pirmoji gerai uždirbo iš trafiko tarp Rodezijos ir Indijos vandenyno uostų. Dabar Rodezija turi tolimesnį ir brangesnį susisiekimą per P. Afriką. Tas faktas duoda pagrindo pesimistams galvoti, kad Mozambique neblefuoją.

JAV ginti Rodezijos baltųjų mažumą būtų nepatogu, bet sovietams tai neklūdys duoti suprasti, kad amerikiečiai ir čia, kaip Angoloje kapituliavo, nepaisant visos "peace through strength" politikos ir Kissingerio grąšinimo neleisti pasikartoti Angolos įvykiams.

★
Kalbant apie Kissingerį... prezidentas Fordas toje pačioje Floridoje pareiškė, kad Kissingeris galys pasilikti Vyriausybės Sekretoriumi kiek tik jis norės. Nė vienas Valstybės Sekretorius neturėjęs tokių nuopelnų kaip Kissingeris savo

Illinois lietuvių respublikonų lygos bankete 1975 m. pasižymėjusio lietuvių atžymėjimas įteiktas dr. K. Bobeliui. Nuotraukoje banketo rengimo pirmininkas A. Jankūnas, prie mikrofono Lygos pirmininkas K. Oksas, spec. prezidento asistentas etniniais reikalais Myron Kuropas, ALT pirm. dr. K. Bobelis, Lygos sekr. A. Milūnas ir Amerikos lietuvių respublikonų federacijos pirm. J. Talandis.

V. Noreikos nuotr.

Prezidentas sako, kad JAV politika Lietuvos klausimu nepasikeitusi

JAV prezidento Fordo asistentas tautinių grupių reikalams Myron Kuropas perdavė Illinois lietuvių respublikonų lygos vadovybei prezidento raštą, kuriame rašoma:

Aš gyvai suprantu Jūsų susirūpinimą savo tėvų žeme, savo šeimomis ir draugais, kurie buvo ar ir dabar tebėra giliai paliesti Rytų

Artimųjų Rytų politika. Atrodo, kad prezidentas dar vis tikisi, jog Kissingeris dar galėsias pasiekti pakenčiamo susitarimo su sovietais atominių ginklų srityje (SALT II).

★
Visasąjunginiam kompartijos kongrese Maskvoje šiokia tokia staigmena sudarė Italijos ir Prancūzijos komunistų partijų vadų pareiškimai, kad tos partijos neeis Maskvos pavyzdžiu, bet sieks savo tautinių spalvų socializmo.

★
NBC pranešimu, pats prezidentas Fordas pritarė dar 3 mil. tonų kviečių pardavimui sovietams. Jam tai reikalinga ūkininkų balsams per rinkimus gauti. Naujas pardavimas pakels kviečių kainą iki 4 dol. už bušelį (dabar — 3.80). 1974 m. didysis sovietų užpirkimas buvo pakėlęs kainas iki 6 dol. už bušelį.

Tuo tarpu užsitęsusi sausra pakenkė žemkenčiams kviečiams Kansas, Oklahoma, Vakarų Texas ir iš dalies Colorado bei Kalifornijos valstijose. Jei lietaus dar greit nebus, skaičiuojama, kad šių metų derlius būsiąs 18% mažesnis už pereinusių metų. Lietaus stoka verčia ūkininkus anksčiau parduoti galvijus.

Vakarų politinių įvykių raidos Europoje. Praeitą vasarą, prieš pat išvykdamas į Helsinkį, o prieš tai — 1975 m. vasario mėnesį, aš buvau susitikęs su Jūsų vadais aptarti šiuos rūpesčius ir pabrėžti, kad susitarimas, kurį aš pasirašysiu Helsinky, nėra nei sutartis, nei teisiškai rišantis dokumentas.

Aš nurodžiau, kad Helsinkio susitarimai yra politiniai ir moraliniai įsipareigojimai, kurių tikslas sumažinti įtampą ir daugiau atidaryti komunikacijos linijas tarp Rytų ir Vakarų tautų. Aš Jus užtikrinu, kad nėra priežasties visai suprantamam Jūsų susirūpinimui, kurį Jūs keliate, turėdami galvoje Helsinkio deklaracijų padarinius Baltijos tautoms. Jungtinės Amerikos Valstybės nieka-

da nepripažino Estijos, Latvijos ir Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą ir to nedaro nei dabar. Mūsų oficialioji nepripažinimo politika nėra paveikta Europos Saugumo konferencijos rezultatų.

JAV politika yra — ir taip pat tokia politika buvo mano nuo pat mano atėjimo į valstybinį gyvenimą — visokiais tinkamais ir taikiais būdais remti laisvės ir tautinės Rytų Europos tautų nepriklausomybės siekimus.

Aš įvertinu Jus už Jūsų nuolatinį įnašą į mūsų tautinį paveldėjimą ir į mūsų pastovią piliečių atstovaujančią vyriausybę. Šiandien aš Jus sveikinu už Jūsų kovą dėl visos žmonių laisvės.

Gerald Ford

1976 m. vasario 26 d.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 1/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juokas Gribauskas, vedėjas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

SOVIETINIS REŽIMAS NAIKINA LIETUVIŲ TAUTĄ

Lietuvių tautos prieauglis katastrofiškai sumažėjo. Lietuvių tauta stovi išmirimo akivaizdoje.

Tokios baisios išvados glūdi Antano Merčaičio apžvalgoje "Ateitį lemia dabartis", kuris atspausdintas žurnale "Švyturys" (Nr. 2).

Po demografinės studijos skraiste, autorius atidengia lietuvių tautos prieauglio problemą. Apie tą problemą jau buvo rašyta Dirvoj. Sovietiniam leidiniui vėl tą problemą pajudinus, su karteliu dvasioje informuojame apie ją Dirvos skaitytojus. Gimimų skaičius pradėjo smarkiai mažėti nuo 1960 metų. Štai mažėjimo vaizdas: 1960 metais tūkstančiui gyventojų teko 22,5 gimimai, 1971 metais tūkstančiui gyventojų teko 17,6 gimimai ir 1974 metais tūkstančiui teko tik 6,9 gimimai. Bendras gyventojų prieauglis 1960 metais buvo 40,874, o 1974 metais prieauglis buvo 22,329. Šis skaitmuo šiek tiek fiktyvus, nes pradeda veikti senųjų žmonių ilgelesnis senėjimas. Senieji žmonės kol kas palaiko prieauglio ir mirtingumo koeficientus ne taip jau katastrofiškame stovyje. Bet netolimoje ateityje, dešimtmečio bėgyje, senėsiems pradėjus sparčiau mirti, lietuvių tauta pradės jau mažėti.

Sovietinėje statistikoje nėra dar vieno, labai lietuviams reikšmingo faktoriaus. Statistika kalba apie ok. Lietuvos gyventojus, įskaitant į jų tarpą atėjūnus. Tad faktinai lietuvių tauta jau dabar mažėja ir nyksta.

Sovietiniai demografai, aišku, nelabai domisi lietuvių tautos nykimo priežastimis. Jie stebi teritorijos gyventojų statistiką. Jiems galvos neskauda, jeigu lietuvių tauta išnyks. Toje teritorijoje vis vien bus "Lietuvos gyventojai".

Spartus gimimų mažėjimas pareina nuo buitinių sąlygų: butų stoka ir moterų darbas. Vyras negali išlaikyti šeimos. Dirbti stoji žmona. Jiems neįmanoma kurti šeimos. Vaikai

apsunkina buitį. Ši kenksmingoji filosofija vis labiau veikia sutuoktinius. Yra dar vienas tragiškas demografinės statistikos punktas ir apie tai atvirai kalba Antanas Merčaitis. Tai "moterų nevaisingumas". Ši sunki problema jau įsipilietino sovietinėje butyje. Autorius sako, kad tai sunkaus moterų darbo paseka. Moterims tenka dirbti vyriškus darbus. Pasekoje: moteris pasidaro nevaisinga. Nevaisingumas antras punktas palieka kaip abortų paseka. 9% santuokų negali turėti vaikų dėl moters nevaisingumo. 12% neturi vaikų dėl moters nenoro apsisunkinti vaikais. Kitos šeimos apsiriboja vienu rečiau dviem vaikais. Gimdyti ryžtasi tik tai jaunos moters ir po 24 metų amžiaus gimdymų kaip ir nėra. Didelis netekėjusių moterų skaičius prieauglio padėtį visiškai prabaigia.

Didelis faktorius yra nepaprastai didelis ištuokų procentas. Toks santuokos netikrumas pratina žiūrėti į vaiką kaip į sunkenybę. Dėl to, medicinai gerėjant, kūdikių mirtingumas gana didelis. Tai specifinis sovietinio gyvenimo reiškinys: stoka meilės savo vaikui. Ši pažiūra, atneša Lietuvon su okupacija, palengva prigijo ir ėmė veikti prieš lietuvių tautą.

Šeimos su vienu, arba ir su dviem vaikais, vos ne vos prilaiko išmirimą. Sovietinė statistika neduoda imigracijos Lietuvon davinių. Ši imigracija klaidina davinius. "Lietuvos gyventojai" pastoviai sustojo ties tam tikra skale, bet šį pastovumą išlaiko "atėjūnų invazija". Be tos invazijos lietuvių tauta, kuri turėjo pasiekti šiais metais 5,000,000 skaitlinę, vos beišsilaiko ties 3,000,000 rodikliu! Deportacija, vyrų atranka į Raudonąją Armiją, atsargos kareivių apgyvendinimas Rusijoje — viskas tai tautos naikavimo faktoriai.

Tipingai bolševikiškai, autorius pastebi "ateity turėsime dar mažesnę prieauglį, ir tai paveiks mūsų

Hedrick Smith pagerbime New Yorke dalyvavo ir Simas Kudirka, apie kurio kančios odisėją daug rašė amerikiečių spauda, jų tarpe New York Times, ką pastebėjo H. Smith. Nuotraukoje su Simu kalbasi ALT S-gos pirm. E. Čekienė ir A. Binkins. Charles Binkins nuotr.

TIKRA TIESA APIE SOVIETINĘ BUITĮ

RIMAS DAIGŪNAS

Atvažiavo į Maskvą Leonido Brežnevo motina. Jos sūnelis, galingasis Kremliaus kunigaikštis Leonidas įvedė motiną į savo liuksusinį butą. Motina nenustebo. Jos veide pasirodė susirūpinimas. Sūnus liepė paduoti savo liuksusinį automobilį, su šoferiu ir patarnautoju ir atgabeno motiną į savo prabanginę "dačią", kur maudymosi baseinas, teniso aikštė. Motina nenustebo. Ji atrodė susirūpinusi. Brežnevas liepė paduoti savo prabanginį malūnsparnį, kuriame įtaisytas išgėrimų baras ir nugabeno motiną į savo medžioklių namus. Ten ir vėl prabanga, net šokių salė. Motina atrodė dar labiau susirūpinusi.

— Motin! Matuška! — dabar nustebo Brežnevas. — Tu nesidžiaugi mano prasig gyvenimu. Ką tu apie tai galvoji? Tu susikrimtusi.

Motina atsakė:

— Yra ko krimstis. Viskas tai puiku, bet ką tu darysi, kada Rusijon ateis raudonieji?

Anekdotas didžiai prasmingas. Jis pristato mums Sovietų valstybę, kaip visuomenės klasių gradacijomis suskirstytą milžiną, apie sovietinę buitį, apie buities ypatybes, labai plačiai rašo savo knygoje "The Russians" buvęs "New York Times" korespondentas Maskvoj H. Smith. 527 puslapių knyga skirta, kaip jis sako, duoti "mažąjį pa-

darbo resursų apimtį". Bolševikinis pareigūnas nesiurpina savo tautos nykimu, jam terūpi "darbo resursai"! Išmarinę lietuvių tautą, bolševikai atgabens tuos "resursus" iš kalmukų ir baškių sričių. Lietuvių tautą, kaip prūsai, liks istorijos nomenklatūroje. Baisu!

(sp)

veikslą": apie Sovietų valstybės piliečius, vengiant "didžiojo paveiklo" temų apie Sovietijos politikavimą. Tačiau autorius negali išvengti ir "didžiojo paveiklo" temų. Jis smerkia kissingerinės detentės planus, nes ši iliuzija Amerikai nieko neduodanti ir tėra naudinga Sovietijai valdančiai klikai, naujai galiūnų ir bolševikinių milijonierių klasei, kuri tapo dabar valdančioji klase, užimdama carinės Rusijos aristokratijos kėdes.

Sovietų valstybėje dabar merdi šimtas milijonų kolūkiečių, kurie sudaro žemiausią visuomeninę kastą. Jų padėtis, sako autorius nieko nesiskiria nuo carinės Rusijos laikų ir egzistenciją gaivinama... vėdos potvyniais. Mūsų nuomone, kolūkiečių padėtis sunkesnė kaip kad ji buvo prie caro, nes dabartiniai kolūkiečiai sugrąžinti į baudžiavos stovį, caro kaimiečiai buvo iš baudžiavos prievolių atleisti.

Sovietiniai milijonieriai turi ypatingų privilegijų, kurias pateikia jiems režimas. Tuo jie skiriasi nuo kapitalistinių milijonierių. Palyzdžiję, kapitalistinėje santvarkoje prasig gyvenęs amatininkas gali turėti tokią pat brangų automobilį, koku važinėja milijonierius. Prakutęs verteiva gali turėti puikų namą su visais moderniais pagerinimais, kokį turi ir milijonierius. Ta prasmė skirtumas tarp ekonomika paremtų klasių vis mažėja. Sovietų valstybėje režimo milijonierius užurpuoja gyvenimo prabangos galimybes. Gyvenimo sąlygos neleidžia amatininkui ir profesionalui turėti režiminio milijonieriaus gyvenimo sąlygų. Tuo klasinės sistemos skirtybės griežtesnės, jas gilina valstybinė santvarka.

Režimo elitas turi savo krautuves, savo tarnus, savo grožio ir siuvimo salonus. Jie gyvena atskiruose kvartaluose, sudarė iš jų savo prabanginius getus. Jie gali pirkti savo krautuvėse užsienines prekes ir turėti savo prabanginius balius, keliauti, poilsiauti rinktinėse kurortinėse sanatorijose, įsteigtose buv. caro šeimos rūmuose prie Juodosios jūros.

Dėl griežtų klasinių sistemų niekas nebetiki ten komunizmu, kaip idėja! Tas tikėjimas dar bujoja Prancūzijos ir Italijos komunistų smegenyse, bet Sovietų valstybės komunistas žiūri į komunizmo idėjas, kaip į pragyvenimo bei prasig gyvenimo priemonę. Rusai suprato, tvirtina autorius, kad komunizmas yra apgavystė. Šauksmai apie komunizmo pranašumus, žino jau visi, yra būdas gyventi, išsilaikyti, įsikabinti į gyvenimą. Tai yra, kartu, būdas gelbėtis nuo visokeriopų kaltinimų, kurie tuč tuojau atsiras, jeigu nešūkausi kartu su kitais, negiedosi komunizmo idėjai glorių. Tokia susidarė sovietinė buitį. Tad ir kolūkių vergai šūkauja už komunizmą!

Ar norėtų rusai skelbti kovą komunizmui? Į tą kontraversinį klausimą autorius atsako neigiamai: nenori. Jie bijo sistemos nuvertimo pasėkmių. Jie bijo pilietinio karo, ir jie bijo likti be griežto valstybės šeiminko! Jie bijo anarchijos ir chaoso. Stalinas buvo smarkus. Bet ir dabar jis labai toleruojamas už tą centralizaciją, kuri ekonomiškai žudo šalį, bet naikina disidentiškus pareiškimus pačioj jų užuomazgoj. Tai yra ruso būdo specifika, kurios užsieniečiai visiškai nesupranta. Visi nori turėti šeiminką, (Nukelta į 4 psl.)

MELO KARAS (10)

'ŽAIBO' OPERACIJA

Admirolas Canaris buvo prieš Barbarosos planą — invaziją į Rusiją. Jis aiškino Hitleriui, kad gal Sovietų Sąjungos jėgos pasienyje tik paviršutiniai atrodo labai didelės, ji galinti būti silpna viduje, tačiau reikia skaitytis ir su tuo, kad pradėtas žygis nebus trumpas. Strategas turįs žinoti, kad atstumas yra lygus laikui. Niekas nežina, kiek karių gali sumobilizuoti sovietai, niekas nėra tiksliai apskaičiavęs jų karinės pramonės pajėgumo. Kiekvienu atveju, prileisti, kad visa operacija gali pasibaigti per tris mėnesius, yra neatsargu ir neatsakinga. Į tokį perspėjimą gen. Keitel atkirto: "Mielas admirole, jūs gal turite supratimą apie žvalgybą, bet jūs priklausote laivynui; jūs neturėtumėt kitų mokyti strateginio ir politinio planavimo..."

1941 m. birželio 22 d. rytą prasidėjęs vokiečių Wehrmachto žygis pradžioje buvo labai sėkmingas. Sovietai neteko 3 milijonų karių, 22,000 patrankų, 14,000 lėktuvų. Tik kai vokiečiai pasiekė Maskvą, Leningradą ir Ukrainos gelmes, jų generolai suprato, kad jie negalės tais pačiais metais užbaigti karo. Jie pradėjo prašyti, net maldauti vyriausios kariuomenės vadovybės — OKW — leisti prieš žiemą pasitraukti. Jie prisiminė Napoleono likimą 1812 metais. Bet Hitleris, kaip Napoleonas, buvo optimistas. Jis įsakė užimti Maskvą. Žiema, kuri ištiko Napoleoną buvo ankstyva, bet švelni. Hitlerį užklupo ankstyva ir labai šalta.

Maskvos frontui vadovavęs maršalas Guenther von Kluge 1941 m. gruodžio 2 d. gavo radijo pranešimą iš 258 pėstininkų divizijos, kad ji jau mato Kremliaus bokštus, naktį atsispindančius danguje. Gruodžio 6 dieną prasidėjo smarki pūga. Ji sutapo su 100 naujų sovietų divizijų priešpūliu. Hitleris perėmė asmeninę vadovybę. Nėra abejonės, kad tai padėjo vokiečiams išsilaikyti. Kariai galvojo, kad tiek sykių laimėjęs, jis ir dabar neturėtų pralaimėti.

Pavasarijant staigiai prasidėjęs atlydis sulaukė karo veiksmus. Hitleris pasinaudojo ta pertrauka atsiskaityti su generolais. Jis pašalino vyr. kariuomenės vadą Brauchitschą, keturis maršalus, 2 armijų vadus ir kitus 35 generolus.

1942 m. birželio 7 d. Hitleris pradėjo vasaros ofensyvą, kuri buvo nukreipta į Pietus, į Kaukazą. Tuo laiku Hitleris, gali sakyti, buvo pasiekęs savo viršūnę, kontroliavo visą Europą — nuo

Atlanto Vandenyno iki Juodosios jūros. Kai gen. štabo viršininkas gen. Halder jį išpėjo dėl tolimesnio ėjimo į Sovietų Sąjungą, jis jį pavarė. Halderio vieton buvo paskirtas gen. Zeitzler, bet jau su ribota atsakomybe tik Rytų fronte, kitais frontais rūpinosi pats Hitleris.

1942 m. spalio 23 Montgomery sumušė Rommelį, už poros savaitių anglosaksai išsikėlė Vakarų Afrikoje. Vokiečiai įklimpo Stalingrade. Atgijo ir Juodasis Orkestras. Jo dalyviams jau nebuvo jokios abejonės, kad Hitlerį reikia pašalinti, bet kas galėtų jį pakeisti? Atsakymas buvo tik vienas — maršalas Kluge. Nėra abejonės, kad jis buvo vienas gabiausių ir populiariausių Hitlerio maršalų. Jo vadovaujama armija užėmė Sudėtų kraštą, Varšuvą, privertė Belgiją kapituliuoti, apsupo britų ekspedicinį korpusą Dunkirke, užėmė Cherbourgą ir Bretanijos pusiasalį, pasiekė Biskajos įlanką. Rusijoje jo 4-ta armija, žygiuodama į Maskvą, padėjo likviduoti sovietų ar jų grupę prie Briansko ir pagaliau atlaikė, nedaug pasitraukdama, sovietų žiemos priešpuolį. Jo autoritetas pas Hitlerį buvo toks didelis, kad jis kai kada net per telefoną drįsdavo pasakyti: "Bet, mein Fuehrer, tai ką jūs siūlote yra nepraktiška; jūs turėtumėt nusileisti iš Wolkenkuckucksheim (gegutės lizdo debesyse)."

Politiškai jis buvo naivus. Kai jo štabo viršininkas gen. Henning von Trescow įtikinėjo, kad Hitleris veda Vokietiją į pražūtį, Kluge teisinosi: esu karys, ne politikas.

Hitleris iš savo pusės bandė Kluges lojalumą sustiprinti dovanomis. 60 metų sukakties proga Hitleris savo maršalą apdovanojo 250,000 Reichsmarkių, kas turint galvoje jo algą — 60,000 markių, — buvo gana daug. Už tuos pinigus Kluge nusipirko dvarą ir išsirūpino leidimą plytom, nors tuo laiku visos plytos buvo reikalingos subombarduotiems miestams. Matyti, kad dėl to jį netrūkus pradėjo griaužti sąžinė. Trescow ta proga pasinaudojo savo vadą užkrėsti sąmokslininkų idėjom. Jis jį įkalbėjo priimti buv. Lepeigo burmistrą Karl Friedrich Goedeler.

Tas jam pasakė, kad neseniai švedijoje buvo susitikęs su žinomais bankininkais Jacob ir Marcus Wallenbergais, kurie savo keliu gerai pažinojo Churchillį ir žvalgybos viršininką gen. Menzies. Švedų nuomone, nei britai nei amerikiečiai

nenorės įsipareigoti iš anksto, tačiau jei Hitleris būtų pašalintas, Marcus Wallenbergas tuojau nuvyks pas Churchillį derėtis.

Kluge paaiškino, kad jis nieko nedarys, kol Hitleris yra gyvas. Bet jei fuehreriui kas atsitiktų ir jis, Kluge, apie tai sužinotų iš gen. Becko, jis imtusi tolimesnės iniciatyvos.

1943 metų vasario 2 d. maršalas Paulus pasidavė sovietams Stalingrade su 24 generolais 2,000 karininkų ir 90,000 kareivių. Dėl to skaudaus pralaimėjimo, kuris dar pareikalavo 175,000 vokiečių karių gyvybių, kaltas buvo pats Hitleris. Gen. Beckas pasiūlė tuojau pradėti "žaibo" operaciją.

Čia pat reikia dar atsiminti, kad jau anksčiau adm. Canaris Hitlerį išpėjo, jog milijonai svetimšalių darbininkų sudaro rimtą pavojų pačios Vokietijos saugumui. Kas bus, jei jie staiga sukiltų? Tam atvejui Hitleris įsakė paruošti "Valkirijos" planą, pagal kurį valdžia pereina kariuomenės, t. y. sąmokslininkų žinion. Tai leistų susitvarkyti su partija ir SS. Valkirijos planą galima būtų pradėti ir Hitleriui mirus.

Trescow įkalbėtas Kluge paprašė Hitlerį apsilankyti jo vyr. būstinėje Smolenske. Hitleris sutiko. Ten tuojau nuskrido ir Canaris, kuris jau anksčiau aprūpino Treckow su iš britų teroristų atimtais plastikos sprogmenimis. Iš tų gen. Trescow ir maj. Schlabrendorf padarė bombą, kuri iš paviršiaus atrodė kaip du buteliai likerio "Cointreau". Tuo "butelius" Trescow paprašė pulk. H. Brandtą, kuris atskrido kartu su Hitleriu, atiduoti generolui Helmuth Stieff Berlyne. Brandtas sutiko ir padėjo siuntinį į lėktuvo bagažo skyrių. Bombą turėjo sprogti už trisdešimt minučių, kada lėktuvas turėjo būti virš Minsko. Sąmokslininkai Berlyne buvo įspėti, kad Hitleris buvo pavaišintas aprikosais, kurie jam patiko. Tai buvo 1943 metų kovo 13 dieną.

Bomba tačiau nesprogo. Pakeliui pasitaikius audrai, lakūnas buvo priverstas pasikelti aukščiau negu numatyti 8,000 mtr. Tame aukštyje rūkštis, kuri turėjo iššaukti sprogimą, užšalo. Maj. Schlabrendorf nuskubėjo į Hitlerio vyr. būstinę Rastenburge ir ten spėjo atsiimti savo bombą, prieš ją pasiunčiant toliau į Berlyną.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Tikra tiesa...

(Atkelta iš 3 psl.)

"choziajiną", kuris prižiūri visą ūkį, visą valstybę.

Autorius nurodo ekonomikos paradoksus, kurie klesti ir žydi sovietinėje sistemoje. Vadinamieji "privatininkų" ploteliai, didumu iki vieno ekerio, kurie vi- sumoje tesudaro vieną nuošimtį visos valstybėje dirbamos žemės, duoda 62% visos valstybinės gamybos bulvių, 47% kiaušinių, 34% mėsos ir pieno produkcijos! Kolūkiai ir sovūčiai negali išmaitinti šalies. O vienas nuošimtis dirbamų plotų, pavestas "privatininkų" iniciatyvai yra galingas maitinimo prekių tiekėjas. Žmonės mato šį paradoksą, ir tai yra kolektyvinio ūkininkavimo idėjas giljotina.

Penkmečių planai yra visiškai ekonomini blefas. Kaip matyti — planas visad atliekiamas, bet tikrai popieriuje. Prekių ir maisto sąlygos vis tokios pat varganos. Ne paslaptis, kaip gamybos įmonės klastuoja gamybos grafikus, skolinasi vienas iš kito gaminių. Tokių būdu skoliniai figuruoja kaip gaminiai. Gamyba, dėl tokių skolinių, padvigubinama, kartais ir patrigubinama. Popierius rodo kitus, "pagerintus", davinius, skirtingus nuo realios padėties. Taip pat stambios valstybinės investacijos, apiplėšiančios žmones, į nenašius buities gerinimus per visą pusšimtį metų, tėra donkichotiškos kovos su malūnais. Vienok žmonės turi daugiau valgyti, kaip kad prieš trisdešimt metų, ir tai tenkina jų be galo kuklius poreikius. Automo-

biliai, televizijos aparatai, ir pan. tokie niekai kapitalistiniame pasaulyje, Sovietų valstybėje laikomi kolektyvinio aparato laimėjimais. Nereikia primiršti, kad ir šie "laimėjimai" priklauso klasinės sistemos išrinktiesiems.

Sovietų valstybėje veikia netgi slapti fabrikai, kurie gamina visokius buities aksesuarus, netgi šukas, odekonus, muilus. Kartais juos "demaskuoja". Tada būna vieši teismai. Kartais leidžia veikti, nes prekių deficitas gali erzinti žmones, tad — tegu "privatininkai" pripildo rinką, tai bus sovietinio kolektyvinio ūkininkavimo "laimėjimas". Komunistinė ekonomija negali gyventi be privatinės iniciatyvos talkos. Dideliu mastu tai matome vadinamoje "prekyboje" su Sovietais. Tikrai kapitalistinių valstybių talka ir idiotizmas iki šiol palaikė ekonominį blefą, kolektyvinį sovietinį ūkininkavimą. Be kapitalistinių talkų, be kuo kvailliausios kissingerinės "detentės" Sovietų valstybė seniai būtų pati supuvus, suirus.

Juo kvailesnė yra "idėjų ir minčių" pasikeitimo idėja, rašo autorius. Sovietai niekad neleis demokratinėms idėjoms prasiveržti į sovietinius gulagus.

Knygą "The Russians", išleido Quadrangle / The New York Times Books leidykla.

WANTED. OWNER OPERATORS
Steel carrier with broad authority,
needs drivers 2 years steel experience,
advance on each load, union benefits,
backhaul, weekly pay, company trailers
available. Permits furnished.
INTERSTATE MOTOR FREIGHT
SYSTEMS
P. O. Box 412
Murrysville, Pa. 15668
412-327-4003

(8-15)

15 DIENŲ
BALTIJOS KELIONĖ

LIETUVA

Birželio 16-30 \$1050

Liepos 14-28 \$1110

LENINGRADAS

VILNIUS

RYGA

TALINAS

HELSINKIS

Į kainą į eina visa transportacija, pirmos klasės viešbučiai, taksai, pervežimai, maistas, vizos sutvarkymas ir visi patarnavimai!

LITAS TRAVEL SERVICE

87-18 LEFFERTS BOULEVARD

RICHMOND HILL, NEW YORK 11418

Attention: RASA

212-441-6799

Registruokitės dabar — Vietų skaičius ribotas.

VASARIO 16 YRA MŪSŲ TAUTINĖS MALDOS DIENA

Inž. Vytauto Izbičko kalbos, pasakytos Chicago neolituano Vasario 16 minėjime, santrauka.

Neseniai įvykusiam Bostono lietuvių inžinierių susirinkime pasigirdo balsų, kad mūsų Vasario 16 d. minėjimai esą labai trafaretiški. Į tai vienas iš mūsų kolegų atsakė žodžiais, kurių mintį noriu ir Jums pakartoti — broliai, kalbėjo jis, kasdieną kalbame Viešpaties maldą "Tėve mūsų, kuris esi danguje..." ir kasdieną tie paprasti maldos žodžiai jaudina mūsų širdį. Vasario šešioliktoji yra mūsų tautinės maldos diena, kartoju savo širdyje: "Lietuva brangi, mano tėvyne"... ir savo sielos akyse matomi išsvajotą kraštą sutryptą, pavergtą, jo vaikus išblaškytus po visus pasaulio kontinentus, tūkstančius uždarytus į koncentracijų stovyklas, kalėjimus, psichiatrinę ligoninę, jų protus ir sielas sukaustytus.

Tad šią dieną yra verta peržvelgti savo tautos padėtį tėvynėje ir tremtyje, kad sekančiais metais galėtume tiksliau panaudoti savo gyvybines jėgas. Antanas Smetona mokė — "Tautos idealas visuomet tas pats: būti laisvai, o sąlygos, kuriomis ji reiškiasi, nuolat kinta"... (Pasakyta Parašyta, II t., 239 p.). Savo siekime laisvės tėvynei negalim sustoti vietoje, nuolatosis ir atidžiai turime sekti įvykius tėvynėje, pasaulyje, šioje šalyje ir mūsų pačių gyvenime.

Dažnai mes klausiamo savęs, ar padėtis tėvynėje pasikeitė ar keičiasi. Mūsų tarpe, o ypač jaunimo tarpe, dažnai pasireiškia nuomonė, kad okupanto režimas Lietuvoje sušvelnėjęs, Lietuva kvėpuojanti laisviau, o tie kurie teigia priešingai, — jų laikrodis esąs sustojęs prieš trisdešimt metų. Tokio Lietuvos gyvenimo vaizdo vertinimo labai siekia okupantai ir jų ištikimi pagalbininkai mūsų tautiečių tarpe. Paklauskime tik komunistų istorijos profesoriaus Kosto Navicko teigimo: "Praktika aiškiausiai paliudija, kad Tarybų Sąjungos padėtyje lietuvių tauta ne neteko, o įtvirtino ir savo valstybingumą, ir savo nacionalinę laisvę. Susidarė palankiausia dirva lietuvių tautai konsoliduotis vieningos teritorijos ir socialistinės ekonomikos pagrindu. Gyvendama tarybinę tautų šeimoje, lietuvių tauta ne tik išsaugojo valstybinius valdžios organus savo respublikoje, bet ly-

giais pagrindais dalyvauja sąjunginiame valstybės valdyme." (Mokslas ir gyvenimas, Nr. 4, 1972).

Toki teigimai yra ištikimo Maskvos tarno įžūlus pasityčiojimas iš tikrosios padėties Lietuvoje. Nuo pirmųjų okupacijos dienų per trisdešimt su viršum metų okupantas bando įtikinti pasaulį ir net mus pačius, kad tai esanti tiesa. Deja, mums asmeniškai tekus patirti okupanto "laisvę", ta propaganda nedaro jokios įtakos. Tačiau mažyčiai dalelei mūsų jaunimo tie sirenių viliojimai pradeda veikti ir jie mato prošvais, ten kur jų nėra. Jų pasaulėžiūra susiformavo nelaimingam poveikyje šio krašto mokslo įstaigų su dideliu skaičiumi profesūros, kurie gyvendami didelėje laisvėje pradeda matyti daug gero Sovietijoje. Tokia galvosena rodo arba jų protinį atsilikimą arba stoką akademinio išsiviklėjimo.

Akademiniis auklėjimas moko mus, kad išvadas pasidarome tik objektyviai išanalizavus visus mums prieinamus faktus. Jei tik jie atvertų akis faktams, tai matytų koks priešingybių pilnas yra Kosto Navicko ir komunistų propagandos teigimas.

Štai pažvelkime tik į šiais laikais taip populiariai viršūnių konferencijas. Jei JAV ten atstovaujama, demokratiniu ir konstituciniu keliu tautos išrinkto valstybės prezidento, tai Sovietų Sąjunga yra atstovaujama ne jų konstitucinių pareigūnų kaip prezidento ar ministro pirmininko, o tik Komunistų Partijos Centro Komiteto sekretoriaus Brežnevo. Jis pasirašo sutartis, tik su juo deramasi. Konstituciniai sovietų pareigūnai turi nulinį svorį valstybės tvarkime. Šis mažas pavyzdelis vien turėtų atverti jiems akis kokia praraja Sovietų Sąjungoje yra tarp propagandos ir gyvenimo tikrovės. Keliolika Politbiuro rusų ar surusėjusių kitauciu valdo visą šalį neduodami atskaitomybės nei tautai, nei net ir tai pačiai procentualiai negausiai komunistų partijai, kurią jie tariamai atstovauja. Visas svarbiausias atskirų respublikų funkcijas jie tvarko per visasąjungines ministerijas, o veiklos sritys paliktos atskirų respublikų žiniai yra prižiūrimos jų paskirtų respublikinių Komunistų Partijos Centro Komiteto narių ir didžiules šnipinėjimo aparato. Net ir pati komunistų partijos masė yra tik šių centrinių organų ausys, akys ir burnos. Parti-

jos nariai dirba už geresnį duonos kąsnį, daugumai jų netekus moralinių principų. 1970 m. Lietuva turėjo 116.603 komunistų partijos narius, iš kurių, jų pačių duomenimis, 20% buvo rusai užimant visus svarbias strategines užkulisines pozicijas. Jokio sovietinė respublika nėra atstovaujama visagaliu centriniu komitete ir teigimas, kad Lietuva dalyvauja lygiais pagrindais sąjunginiam valstybės valdyme yra nesąmonė. Lygiai tokia pat nesąmonė yra kalbėti, kad Lietuva išsaugojo valstybinius valdžios organus savo respublikoje. Lietuvis yra uždarytas didžiuliam kalėjime, jis negali laisvai išvykti ar parvykti į savo kraštą. Nuvykę savo krašto aplankyti laisvojo pasaulio lietuviai uždaromi praktiškai viešbučio ribose ir retam kuriam per ypatingą Maskvos malonę ir su patikimu saugumo palydovu duodama galimybė aplankyti gimtąją tėviškę, kad tą faktą paskui galėtų naudoti savo propagandai.

Lietuva neturi nei savo kariuomenės, nei atstovybių užsieniuose. Ir taip be galo galėtume cituoti tuos faktus, kurie labai aiškūs mūsų tėvynainiams, bet kartais pasidaro migloti laisve apsvaigusiesiems tautiečiams. Sovietinė, negalima jos pavadinti net komunistine ar socialistine, ekonominė sis-

tema taip pat tarnauja vienam tikslui — žmogaus pavergimui. Žmogus yra pasidaręs visai priklausomas nuo komunistinio elito tvarkomo ekonominio gyvenimo nuostatų be galimybės pasidaryti ekonomiškai nepriklausomu. Ekonomiškai nepriklausomas žmogus jau būtų grėsmė esamai santvarkai. Ekonominis sankcijų taikymas piliečiui įtariamam nepaklusnumu ar neištikimybė santvarkai, šiandien yra visuotinai naudojama priemonė disciplinai palaikyti. Pagaliau visos Lietuvos ekonominė padėtis yra labai skaudi. Rusija turėdama krašto ekonominio gyvenimo kontrolę, Lietuvą sistematiškai plėšia. Paskaičius Lietuvos spaudą randame pilna nuolatinių pasigyrimų apie krašto ekonominę pažangą. Aleksandras Drobnys, Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Valstybinės Planavimo Komisijos pirmininkas, dar 1970 m. taip rašė:

"...Dabar Lietuvos pramonės įmonės eksportuoja beveik į 80 užsienio šalių sudėtingą elektroninę skaičiavimo techniką, precizines stakles ir prietaisus, suvirinimo įrengimus, cheminės pramonės produkciją, statybines medžiagas. Plečiasi taip pat tradicinių lengvosios ir maisto pramonės šakų produkcijos eksportas... Pagal žemės ūkio produkcijos gamybą vidutiniškai vienam gyventojui mūsų respublika užima pirmąją vietą šalyje ir maždaug 1,7 karto viršija bendrasąjunginį vidurkį. Ypač aukštas gyvulininkystės išsivystymo lygis. Lietuva užima vieną iš pirmųjų vietų Eu-

ropoje pagal mėsos ir pieno gamybą, skaičiuojant vidutiniškai vienam gyventojui, aplenkdamą šioje srityje net tokią žemės ūkio šalį, kaip Olandiją" (Mokslas ir gyvenimas, 1970 m. Nr. 1). Mes visi tikim lietuvių darbštumu, sugebėjimu net ir sovietinės ūkinės sistemos rėmuose sukurti sąlygas ekonominėms gėrybėms pagaminti. Tačiau kartu norėčiau paklausti Drobnio, kur gi yra visos tos gėrybės? Jei tik ir dalis tiesos būtų jo teigimu, tai ir tada lietuvis tėvynėje turėtų gyventi pertekliu. Gi nuvykę į Lietuvą laisvi lietuviai mato ten vien nedateklus ir net skurdą. 1974 m. vidutinis kolūkiečio ūdarbis, o gi jis yra atseit savininkas to produktyvaus žemės ūkio kolektyvo, buvo 104 rubliai į mėnesį. (Doc. V. Danilevičius, Mokslas ir gyvenimas, 1974 m. Nr. 10), už kuriuos jis mažą ką gali nusipirkti rinkoje tuščioje nuo tos tariamos gausybės pigamųjų pramonės gaminių. Tas paradoksas, turi labai aiškų atsakymą. Negausinga, bet darbšti lietuvių tauta yra sistematiškai apiplessiama šimtamilijoninės atsilikusios ir nuskurusios Rusijos. Lietuvos gamyba eina į Sovietijos sandėlius toli už Lietuvos ribų ir atgal gauna tik likučius pagal Maskvos, o ne Lietuvos nustatytus planus.

Lietuvos jauni mokslininkai trokštą dirbti savo tėvynės iškėlimui, stokoja reikalingų techninių priemonių, ypač tų kurios reikalingos įsigyti iš užsienių. Užsieninė valiuta už Lietuvos eksportuojamus gami-

(Nukelta į 6 psl.)

1976 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

# 2	Gegužės 10 iki gegužės 19	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	\$ 760.00
# 3	Gegužės 16 iki gegužės 24	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	760.00
# 4	Gegužės 31 iki birželio 15	Maskva, Vilnius, Ryga	931.00
# 5	Birželio 14 iki birželio 29	Maskva, Vilnius, Roma	1180.00
# 6	Birželio 28 iki liepos 12	Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas	1051.00
# 7	Liepos 5 iki liepos 19	Maskva, Vilnius, Roma	1160.00
# 8	Liepos 12 iki liepos 26	Maskva, Vilnius, Šveicarija	1206.00
# 9	Liepos 19 iki rugpiūčio 2	Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas	1051.00
# 10	Rugpiūčio 9 iki rugpiūčio 23	Maskva, Vilnius, Roma	1160.00
# 11	Rugpiūčio 16 iki rugpiūčio 30	Maskva, Vilnius, Šveicarija	1206.00
# 12	Rugpiūčio 23 iki rugsėjo 7	Maskva, Vilnius, Ryga	1051.00
# 13	Rugsėjo 20 iki rugsėjo 28	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	760.00
# 14	Spalio 4 iki spalio 18	Maskva, Vilnius, Ryga	931.00
# 15	Spalio 11 iki spalio 19	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	760.00
# 16	Lapkričio 1 iki lapkričio 9	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	677.00
# 17	Gruodžio 7 iki gruodžio 15	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	677.00
# 18	Gruodžio 20 iki sausio 4	Maskva, Vilnius, Ryga	876.00

KAINOS PADUOTOS YRA NUO NEW YORKO ARBA BOSTONO — NUO CHICAGOS REIKIA DAR PRIDĖTI \$119.00.

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Visos grupės bus 1 dieną vežamos į Kauną, taip pat ir į Trakus ½ dienos.

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Telephone: (312) 238-9787

AIR FARES SUBJECT TO CHANGE AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

Kaip žalojama Lietuvos istorija

15 metų dr. Br. Dirmeikio

(4)

Naujiems metodininkams matyt atrodo, kad čia aiškiau užsiminti veik apie 40 metų trukusią Vytauto kovą ir diplomatišką su vokiečių ordinu, kur jis anot poeto, kaip milžinas dėl Lietuvos vargo ir kaip viešpats kovėsi, nebėra reikalinga ir, kad gal charakteringiau Lietuvos istorijos momentus mūsų amerikiečių jaunuoliui pavaizduoja pvz. pirmoje vadovėlių dalyje parodytos dūminės ar ant vežimo užsilipusio mės-lavežio fotografijos su suramstytais tvartais ir panašiai.

Kaip jau sakytą, vadovėlių autoriui, norint parodyti ką nors naujo ir išmetus iš knygų tradicinės Lietuvos politinio, kultūrinio gyvenimo laikotarpių charakteristikas, pritrūko vadovėlių gal atitinkamos medžiagos. Tai gal ir todėl imtasi daugelį puslapių, užpildyti paveikslais, ir ištisi 50 puslapių yra tikrai paveikslai, apie 60 puslapių užpildyti daliniais vaizdais. Tad vietomis vadovėlis atrodo kaip albumas, daugiausia su dvasiškių vaizdais, ateitininkų, pavasarininkų eisenomis (bet bijoma paminėti didelės jaunatituvų organizacijos ir jų sąskrydžių) bei kitais nepriklausomybės laikų mokyklų ir seminarijų pastatų vaizdais. Lietuvos istorijos temų vystymui nebepalikta daug vietos. Daugelis paveikslų turi ir savo puikią istorinę praeitį, bet jie palikti dažnai be jokių aprašymų. Pvz. dr. Sruogienė charakterizuodama ano laiko kultūrinės, dvasinės liet. didikų nuotaikas, rašo, kad tais laikais viešpatavusi lyg tradicija didikui kuo nors savo varą įamžinti. Taip vienas giminaitis Mykolas Pacas pastatė Antakalnyje prie Vilniaus (apie 1666) šv. Petro ir Povilo bažnyčią, kitas giminaitis, Kancleris Pacas, pastatė Pažaislio vienuolyną ir gražiausią baroko stiliaus bažnyčią, didžiajame altoriuje su 12 apaštalių figūromis iš dramblio kaulo, ir dar iki 1824 m. zakristijoje buvo išlikę iš sidabro ir aukso

masyvinės taurės su kitais brangiais indais ir bažnytiniais rūbais, ir buvo kalbama, kad Pacas išleidęs apie 8 statines aukso šiai italų architektų ir dailininkų praveistai statybai.

Taigi, mokinys paskaitęs tokias istorinio gyvenimo charakteristikas, sužinos, kad ir Lietuvoje buvo gražių dalykų, ypač bažnyčių ir kitų pastatų, gal net gražesnių kaip šiame krašte. Bet tokios Lietuvos vaizdavimui, autoriui reikia turėti daug žinių, ir šaltinių bei literatūros tyrinėjimams pašvesti daug laiko.

V. Liulevičiaus bandymas istoriją dėstyti teminiu būdu yra daugiau kaip silpnas. Tam reikia platesnės apimties klausimų ir įvairesnės medžiagos, ir studentai turi turėti gerus istorijos pagrindus. Geras dėstytojas yra ten lyg menininkas, ir anot vieno pedagogo, jis savo vaizdingu ir nuoširdžiu dėstymu kalba tiesiai į mokinio širdį. Be to, mokiniai yra daugiau regimosios atminties tipai, ir jie dažniausiai atsīmėna lengviau istorijos knygų skyrius ir puslapius bei datas, kai tai vyksta ištisine progresyvia linkme. Iš kitos pusės, tautos gyvenimo įvykiai, kaip pedagogai sako, klostosi ne izoliuotai ar pavieniai, jie yra vieni su kitais surišti, ir todėl nėra galima juos taip lengvai vadinamu teminiu būdu iš bendros vyksmų grandies išimti ir atskirai diskutuoti.

O į patiektus vadovėlyje klausimus pilniau atsakyti, nesant vadovėlyje užtenkamai medžiagos, mūsų mokiniai, mokydamiesi per savaitę amerikiečių mokyklose, retai teturi laiko medžiagos kitur ieškoti, o Liet. Enciklopedija kartais ir ne visuose namuose randasi, ir čia susiduriame neretai ir su sunkia terminologija.

A. a. Pauliukonis, rašydamas apie mūsų istoriją, pažymi, kad: "Šitoks tautos istorijos naujų tyrinėtųjų perkūrimas duoda progos visokiems diletantams pasireikšti... gal nė į vieną

mokslo sritį neikiša nosies tiek neišmanėlių, kiek į istoriją. Šiandien įvairių srovių žmonės ieško įvykių, iškelti savo ideologijai ar politinei srovei ir suniekinti priešingą." Panašus diletantizmas pasireiškia ir V. Liulevičiaus vadovėliuose. Nes kaip jis pats pratarmėje rašo, pasikvietė net studentus padėti vadovėlį rašyti, lyg mes iki šiol būtume kokiam Marse gyvenę... a nei rašto, a nei druko. Bet čia atrodo Liet. Bendruomenės švietimo vadovybei: p.p. Rudžiui, Kavaliūnui, V. Liulevičiui, gal ir rūpėjo, anot Pauliukonio, Lietuvos istorijos perkūrimu rasti progos savo ideologijai iškelti, ir tuo eliminuoti kitus, jau virš 40 metų studijines Lietuvos istorijos knygas ir vadovėlius rašančius. Ir šitie nauji metodininkai, kaip sakoma, yra ir savo pasisėkimą lyg apsidraudę. Parašę dalį rankraščio, siunčia savo pažįstamam pažiūrėti, tas kai ką gal ir pataisęs, ar iš mandagumo pasako, kad gerai parašyta, o kartais parašo spaudoje net ir pagiriantį straipsnį. Ir tada su klausimu pasidaro dar blogiau, nes ką tie vadinami "neišmanėliai" sako ar kritikuoja, jiems nebeteri reikšmės.

Bet LIETUVIŲ FONDAS turėtų įsidėmėti, kad lituanistinių mokyklų istorijos knygoms, kur vos tik paminimi didvyriškieji mūsų tautos atstovai ir kur politinė, kultūrinė senosios Lietuvos praeitis yra nevykusiai ir skurdžiai atvaizduota, Lietuvių Fondo lėšos tam neturėtų būti duodamos. Ta grupė, jei nori, gali spausdinti savo lėšomis tokius vadovėlius, bet nesinaudoti visų lietuvių sudėtais pinigais.

(Pabaiga)

COLORADO

40 acres \$9,750.00! Beautiful COLORADO high mountain valley. Best hunting & fishing area. \$95 down, \$95 monthly 6% interest. Owner 806-376-8690.

Dr. Bronius Dirmeikis

1961 m. kovo 13 d. Chicago lietuvių sujaudino netikėta žinia, kad Margučio žurnalo redaktorius, politinių žinių komentatorius, daugelio laikraščių bendradarbis ir visuomenės veikėjas dr. Br. Dirmeikis mirė nuo širdies smūgio. Mirties dienoje vos buvo sulaukęs 51 m. amžiaus. Senatvė dar nevargino ir galėjo daug darbų nuveikti. Šios žemės kelionė jam buvo per trumpai skirta.

Dr. Br. Dirmeikis atėjo į šį pasaulį 1910 m. sausio mėn. 24 d. Žemaitijoje, Kražiuose, Raseinių apskr. Gimė neturtingoje, trylikos vaikų šeimoje. Pats matęs daug vargo, atjautė gerai ir kitus. Jaunystėje mokėjo ištieti pagalbos ranką draugams. Mokykloje visuomet padėdavo draugams išspręsti matematikos uždavinius ar paruošti kitas pamokas. Bet laiką visuomet branginęs, stropiai mokėsi.

1942 m. Vilniaus Universitete apgynė mokslinį darbą — "Tuščias vekselo blankas" ir už tai gavo daktaro laipsnį. Tema visiems buvo labai įdomi ir labai gerai įvertinta. Kiek menu, jo disertacija sudarė apie 500 puslapių.

Dr. Br. Dirmeikis kurį laiką dėstė prekybinę teisę Prekybos Institute Klaipėdoje. Buvo paskutinysis Lietuvos Aido vyr. redaktorius. Be to, redagavo Vairą, Akademiką ir kitus tautinės minties laikraščius. Tautininkų sąjungos ir Korp! Neo-Lithuania aktyvus narys.

Nors iš profesijos dr. Br. Dirmeikis buvo teisininkas, bet jo mėgiamiausias darbas buvo žurnalistika. Jis sakydavo, kad spaudos tikslas yra ne tik teisingai informuoti visuomenę, bet taip pat kartu kelti ir žmonių tarpe kultūrą. Spaudos reikaluose, kaip ir kitoje veikloje, vadovavosi aukštais ir teisingais principais, nes tikėjo į visuomenišką spaudos paskirtį.

1940 m. birželio mėn. 15 d. sovietų karinėmis jėgomis okupavus Lietuvą, dr. Br. Dirmeikis pasitraukė į Vokietiją. 1941 m. birželio mėn. 22 d. kilus Vokietijos-Sovietų S-gos karui, Dirmeikis, kaip vertėjas, grįžo į Lietuvą. Pasitraukęs iš vertėjo pareigų buvo pakviestas asistentu Vilniaus Universitete Teisų Fakultete. Be to praktikavo advokatūroje.

1944 m. Sovietų S-gos kariuomenei artėjant prie Lietuvos sienų su šeima pasitraukė ir apsigyveno Prancūzijoje. Dalyvavo Berlyne K. škirpai organizuojant Lietuvių Aktyvistų Frontą. Buvo vienas iš Vliko organizatorių. Vokietijoje su V. Rasteniu parašė knygą: "Lietuva tironų pančiuose".

Atvykęs į Ameriką aktyviai įsijungė į visuomeninę veiklą. Vienuoliką metų redagavo žurnalą "Margutis". Įvairiuose lietuvių parengimuose platindavo lietuvišką spaudą ir knygą. Tūkstančiai lietuvių klausydavosi per Margučio radijo kas vakarą patiekiamų jo pasaulinių žinių ir komentarų. Jį domino kasdieninis gyvenimas, viską sekė, vertino ir dažnai savo nuomonę pareiškėdavo spaudoje. Margučio radijo programose dažnai suorganizuodavo pasikalbėjimus su įvairių lietuviško gyvenimo sričių atstovais. Pasikalbėjimuose nevengdavo paliesti ir kontraversinių klausimų. Būdavo labai įdomu pasiklausyti.

Nuo mokyklos suolo iki mirties buvo tautinės minties ugdytojas ir puoselėtojas. Deja, mirtis per anksti jį perkėlė į aną nežinomą pasaulį.

J. Jurevičius

Vasario 16

(Atkelta iš 5 psl.)

nus eina į Maskvą, o Lietuva vėl tegauna skurdžius likučius. Nejmanoma šios trumpos apimties žodyje išskaičiuoti net dalelės Lietuvos alinimo proceso, kuriam pavyzdžių maža pasaulio istorijoje ir kurį okupantai ir jų pagelbininkai vadina lygiais pagrindais dalyvavimu sąjunginiam valstybės valdyme. (Bus daugiau)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKIA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

DIRVAI PARAMĄ TELKIANČ

M. VALIUKĖNAS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicagos, Cicero ir East Chicagos skyrių valdybos surengė šaunų ir nuotaikingą balių, šūkių — "Paremti padegėlę Dirvą!" Balias įvyko š. m. vasario 28 d., Lietuvių Tautinių Namų salėje, Chicagoje. Nors tą vakarą buvo ir keletas kitų didesnių renginių, vistiek į šį balių susirinko arti pusantro šimto dalyvių, Dirvos ir bendrai lietuviškojo žodžio mylėtojų bei rėmėjų. Baliau ren-

visiems svečiams, viešnioms. Dažniau šiuose namuose buvojantiems, jų šeiminiškė Ona Paulienė ir josios kulinarinis menas jau žinomi. Tačiau jūsų korespondentui teko nugirsti vienos viešnios, dalyvaujančios čia pirmą kartą, pasiteiravimą pas kaimynus, ar visad esą čia taip skaniai ir rūpestingai maitinama?...

Baigiant vakarienę ir gurkšnuojant kavą, baliaus šeimininkas praneša, kad aktorė Eglė Vilutienė dėl

Dirvos baliaus Chicagoje rengėjai: Bučienė, Kremeris, Valiukėnienė, Bučas, Juškevičienė, Nemickai ir Kašiuba.

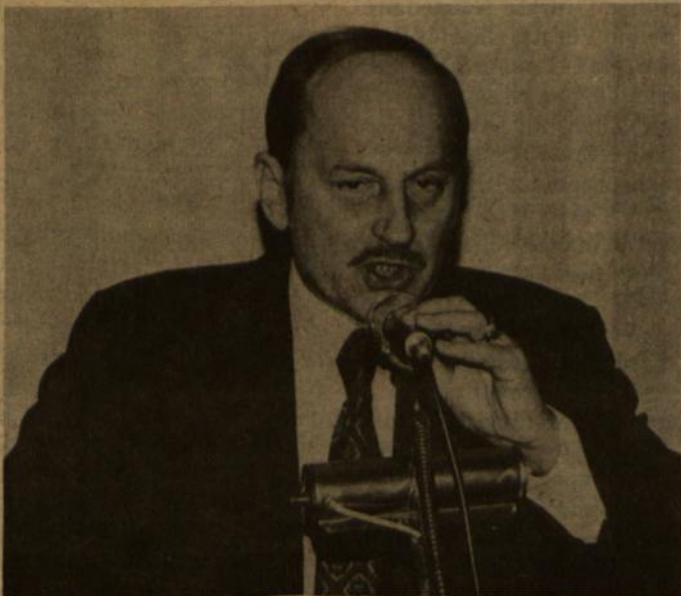

Dirvos baliuje Chicagoje Vanda Stankienė bisui dainuoja Carmen ariją "Duok Dirvai. Duok greičiau!" Akompanuoja Ažuolas Stelmokas.

gėjų užmojui išskirtiną dėmesį parodė grupė kviestųjų, ir negalėjusių baliuje dalyvauti, atsiuntusių įžangos mokestį, o kai kurie jų ir didesnę įmoką Dirvai.

Sveikinimo žodžiu balių pradėjo ir jį vedė Petras Bučas, ALTS Chicagos skyriaus pirmininkas. Jis gerėjosi gausiu atsiliepimu į rengėjų kvietimą ir, tardamas šį vakarą esant Dirvos, mininčios šįmet savo darbo 60-sias metines, švente ir kvietė visus-as maloniai vakaroti ir šeimyniškai bendrauti.

Servuojama vakarienė. Gilti lietuviško skonio patiekalai pateikiami į stalus

Petras Bučas Dirvos baliaus šeimininkas.

A. Plaušinaičio nuotr.

Skaičiuojamos pajamos už parduotus bilietus: B. Bučienė, Z. Juškevičienė ir S. Juškienė.

A. Plaušinaičio nuotr.

ligos negalinti atvykti ir grožinio žodžio valandėlė iš programos išskirianti... Drauge jis pakvietė dainai Vandą Stankienę.

Vanda, apgailestavusi Eglės netekimą, pasižadėjo viena užimti abiejų vietas! Salės triukšmingiems plojimams nutylus, Vanda, Ažuolui Stelmokui akordeonu palydint, nuotaikingai sudainavo keturias dainas. Kiekvieną jos dainą publika palydėjo ilgais plojimais ir padėkos pareiškimais. Dainininkė apdovanojama gėlių puokšte.

Ažuolo orkestras pradeda valso melodiją ir pereina į kitus šokius. Po valandėlės baliaus šeimininkas sustabdo muziką ir praneša, kad rengėjai nori išskirti dešimt šio baliaus svečių-viešnių, kuriems burtų keliu teksią laimikiai. O tie laimikiai tikrai dėmesio verti dalykai: dailininko Vytauto Kasiulio ir Pagalos Kasiulienės, iš Paryžiaus per Valentiną Mažeikienę, specialiai šio vakaro dalyviams, atsiųstieji jų kūrybos paveik-

slai, taip pat po vieną paveikslą, didelių lietuviškos veiklos rėmėjų, chicagiškių dailininkų Jadvygos Paukštienės ir čia pat baliuje esančio Antano Petrikonio; toliau — "Teros" savininkų Civinskių dovanotoji didelė gėlių vaza, E. Valiukėnienės rankų darbo stilinga skara, Marquette Delicateasen savininkų L. Žvynienės ir D. Kurauskienės didelis tortas, K. Šimulio, žiemojančio Floridoje, atsiųstoji šampano dėžė, ALTS Cicero skyriaus valdybos — Dirvos metinė prenumerata ir kt.

Visų dėmesio centre vykdomas dovanų paskirstymas. Pirmąjį laimingąjį numerį traukia Kazimieras Pocius, Vilties Draugijos valdybos pirmininkas. Laimėtoju pasirodo inž. Kęstutis Biskis — gauna Dirvos prenumeratą. Sekančiam laimėtoju bilietą traukia pirmojo laimikio laimėtojas ir t.t. Taip laimės scenoje parodoja: Juodvalkienė, Bu-

(Nukelta į 8 psl.)

N. ir V. Aukštuolių stalo svečiai.

K. Pocius nuotr.

SALA DOKUMENTINIS FILMAS

APIE LOS ANGELES LIETUVIUS

Raimundas Lapas

Jeigu prieš 40 metų mūsų lietuviai pioneriai kinematografijos srityje Amerikoje, kaip K. Lukšys, broliai Motuzai, J. Januškevičius, prie sunkių sąlygų pradėjo dirbti šioje srityje, mes su džiaugsmu galime pastebėti, kokia didelė pažanga yra atsiekta nuo to laiko. Ir tai yra dėka tokių asmenų, kaip foto-mėnininko Algimanto Kezio, kuris ne tik vadovauja Lietuvos Foto Archyvui Chicagoje, bet yra ir mūsų pagrindinis filmo operatorius lietuvių tarpe. Ir štai, tarp visos eilės žinomų ir vertingų lietuviškų filmų, neseniai sužibo kino ekrane naujasis: Los Angeles lietuvių gyvenimo filmas SALA. Filmą susuko Algimantas Kezys ir Povilas Jasiukonis 1972-1974

metais. Į filmo 'sneek preview', š.m. vasario 6 d. Chicago Jaunimo Centre, susirinko gražus būrys tautiečių.

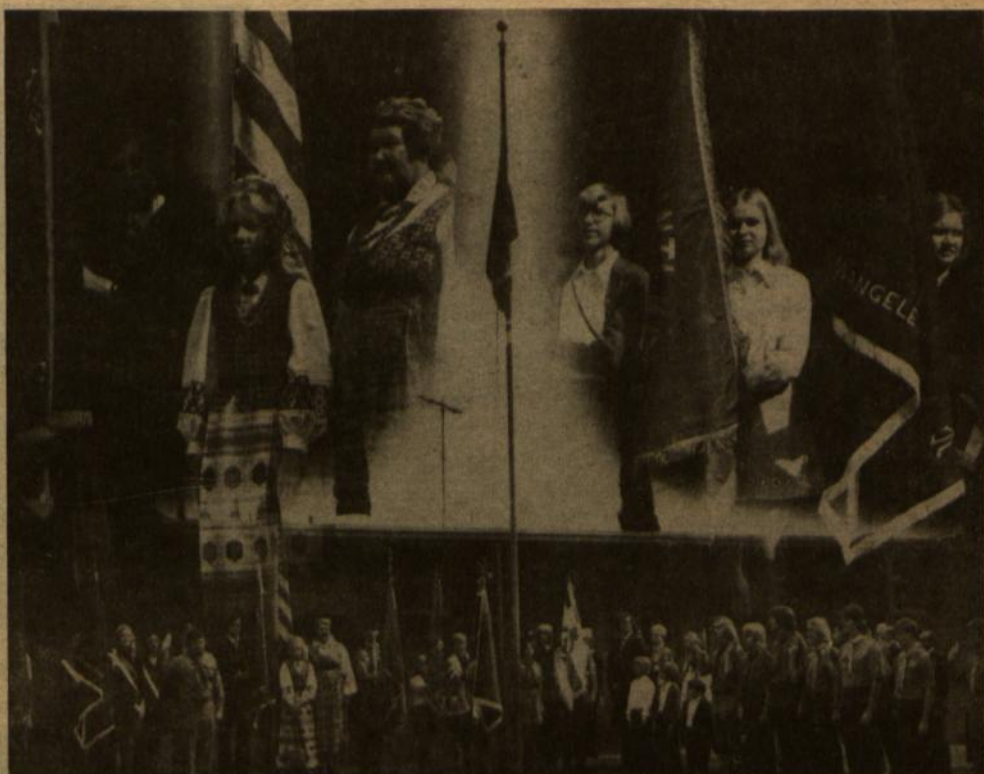
Dvieju valandų ilgumo filmas yra dviejų dalių. Pirmoji yra bendroji - matome paprastą ir mokyklos veiklą, jaunimo organizacijas, lietuvišką radijo valandėlę ir t.t. Filme svarbią vietą užima lietuvių prekybinis gyvenimas Los Angeles mieste. Išskirti savo svarbumu yra Povilo Jasiukonio filmų laboratorija ir inž. Gasparo Kazlausko įmonė - Astro-Arc Co. Inž. G. Kazlauskui taipogi priklauso didelė pagarbą, nes jis yra šio filmo mecenatas.

Povilo Jasiukonio studijoje tarp tūkstančių filmų matome ne tik jo LITUFILMO bendrovės susuktus lietuviškus filmus, bet ir senus, kronikinius filmus susuktus Lukšio, Miliaus ir kitų. Pabrėžtina, kad tokia medžiaga turėtų būti ne tik restauruojama, bet ir duplikuojama. Savo filmomis Jasiukonis yra atlikęs savotišką 'Gyvo žodžio' knygnešio darbą. Geru pavyzdžiu yra filmas apie mūsų dramų scenos darbuotoją Stasio Pilkos gyvenimą: nors prieš keletą savačių S. Pilka jau iškeliavo į 'dangišką sceną', bet filmo juostoje liko įamžintas jo balsas ir gyvenimo fragmentai.

Antroji dalis apjungia mūsų visuomenės veikėjus ir menininkus. Jų daug, jie žinomi visiems, todėl pavardėmis neminėsiu. Ypatingai meniškai susuktas segmentas apie Praną Lemberką, mūsų mirusį poetą. Apie jį jautriai žodžiu kalba Alė Rūta. Įdomiai nufilmuota sol. Birutės ir Rimtauto Dabšiu duetas, su gražiais gamtos vaizdais įterpimais. Tikra lietuviška dvasia buvo pajauta žiūrint filmo kadrus apie mūsų pirmąjį archeologą dr. Mariją Gimbutienę, kuri savo lietuvių liaudies skulptūros rinkiniu leidžia mus mintimis keliauti į gimtąjį kraštą.

Neturėčiau teisės baigti šią trumpą recenziją, nepasakęs šį tą apie filmo redakciją. Pagrinde, lėšų stoka riboja filmo sukimo galimybes. Tikėkime, kad su laiku filmas gal būt dar bus perredaguojamas, tam tikras dalis pakeičiant, gal net papildant, vietomis perrašant garsą. Ypač pirmoje filmo dalyje pasirodo nesklandžių arba neryškių filmo kadru. Parinkti muzikės Giedrės Gudauskienės kūriniai kai kuriose vietose netinkamai arba pergarsiai perduodami. Los Angeles teatrinis gyvenimas galėtų būti geriau reprezentuojamas (siūlyčiau 'Kuku' segmentą visai iškirpti).

Kalbant apie filmų pasaulį,

Vaidžiai iš Los Angeles suruošto Vasario 16 minėjimo.

L. Kanto nuotr.

JAUNIMĖLIO BIBLIOTEKOS PRADŽIA

Birutė Pūkelevičiūtė, rašytoja ir aktorė-režisė, pastarųjų poros metų bėgyje parašė ir išleido, gražiai spalvotais vaizdėliai išpuoštas, lietuviškų pasakalių knygas jaunimėliui. Jaunimėlis, autorės terminas, apima skaitytojus, gal tiksliau, klausytojus, darželio

li, reikia pastebėti, kad liko neužfiksuotas bene didžiausias Los Angeles lietuvių įnašas į JAV gyvenimą. Gerai, kad buvo puikiai nufilmuota mūsų garsioji pažiba Ruta Kilmonytė, bet pasigendama ir kitų kaip - kaip Ann Jillian (Jūratė Nausėdaitė), Bruno Vesota, Charles Bronson, Kaz Garas ir kiti, kurie irgi didžiuojasi savo lietuviška kilme. Jų pavardės kasdien puošia laikraščių ir žurnalų antgavius, dažnai matomi TV arba kino ekranuose, bet jų pėdsakų foto Archyvo filme nesimato.

Pasigendama ir mūsų senos kartos veikėjų. Juk šiose apylinkėse jau buvo žinomi 1914 metais, kada pagal Upton Sinclair romaną Holywoode buvo susuktas filmas apie žiaurų lietuvių gyvenimą Chicago skerdyklų rajone. Kitas, turėjęs atgarsio įvykis buvo 1926 metais Prano Valusko susuktas lietuviškas filmas - 'Naktis Lietuvoje'. Deja, apie tai nieko neminima. Yra tik keletas sekundžių nufilmuotos SLA kuopos. O kur tie žmonės, kurie įsteigė lietuvių draugijas, parapiją ir panašiai? Aišku, kad ne dėl gerų norų stokos tai atsitiko, bet gal pagalvojus ir būtų galima išvystyti fimavimo eigę, ko būtų galima laukti tokios rūšies filme.

Nors filme galima rasti ir nesklandžių momentų, jų yra nedaug ir palyginus netokie reikšmingi. Reikšmingas yra filmo pilnas turinys, kuris vaizdžiai ir meniškai byloja apie tą tolimą lietuvišką Los Angeles lietuvių koloniją, kuri iš tikrųjų yra kultūrinė sala.

ir pirmųjų mokyklos skyrių vaikus. Jiems talengoji mūsų beletristė dovanojo šešias knygytes: "Peliukai ir plaštakės" (40 psl.), "Daržovių gegužinė" (36), "Kalėdų dovana" (40), "Skraidantis paršiukas" (36), "Klementina ir Valentina" (36) ir "Rimas pas Kęstutį" (80).

Jau pačios temos, knygų pavadinimai, neabejotinai vilioja mažąjį, imlų, kas kart naujo ieškančią, skaitytoją! Jo tėveliams ar kitiems artimiesiems belieka parūpinti šias knygytes ir sudarius nuosavą biblioteką, ugdyti jaunąjį skaitytoją. Šios knygos gaunamos ir pas autorę, adresu: Birutė Pūkelevičiūtė, 6940 South

Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Visos šešios knygos kaštuoja \$7.50.

Tebūnie kiekvienoje lietuvių šeimoje malonios valandėlės, kai Birutės Pūkelevičiūtės pasakalių veikėjai, žvėriukai, gyvulėliai, gėlės, saulutė ir vėjelis — sveikins tos šeimos mažuosius skaitytojus.

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW MACHINE

SET UP MEN & OPERATORS. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. We are now hiring qualified persons for multiple spindle automatics. 2nd shift only. Located at Rockside and Halle Dr. in the VIP Industrial Park.

ZALO MFG. CO.

6255 Halle Dr. (Valley View), Ohio

(8-11)

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Išsivijojos lietuviukų Odisėja Pietų Amerikoje

Į trečią Pas. Lietuvių Jaunimo Kongresą iš Venezuelos į Argentina dalis atstovų keliavo mašina. Kadangi kito kelio nėra, jie važiuojo pro Kolumbiją, Ekvadorą, Peru ir Čilę į Argentina. Grįžti jie išdriso pro nepraeinamąją Amazonę, tiesiu keliu iš Brazilijos į Venezuelą. Šis pastarasis žygdarbis sukėlė nustebimą. Jiems grįžus, Venezuelos žurnalas "Mecanica Nacional" tuojau užsakė pilną jų kelionės aprašymą, kurį žada spausdinti per kelis numerius. Buvo sutarta, kad į aprašymą bus įtrauktas reportažas apie Lietuvių Jaunimo Kongresą.

Reportažą apsiėmė parašyti kelionės vadovas Aras Mažeika. Ta proga sutarėme iš karto rašyti du paralelius kelionės aprašymus: vieną ispaniškai, "Mecanica Nacional" skaitytojams, antrą lietuviškai — Dirvos skaitytojams. Kiekviename reportaže bus paliesti skirtingi kelionės aspektai, nes venezuelietį skaitytoją ir lietuvių skaitytoją domina skirtingos kelionės detalės. Abiejuose reportazuose bus įtrauktas Jaunimo Kongreso aprašymas.

Į keliautojų pasakojimą įsijausti man yra ypatingai lengva, nes pačiai teko Pietų Amerikos žemyną, ar bent jo dalį, ne kartą apvažinėti. Gi bendradarbiauti su mūsų jauniaisiais yra vienas malonumas, ir pristatyti lietuviams jų pasakojimą yra jauki žurnalistinė privilegija.

Jūratė Statkutė de Rosales

JUOS IŠRINKO ATSTOVAIS

Aras įrėmė alkūnes į mano valgomojo stalą, rankomis susiėmė galvą ir ėmė tą galvą muistyti į šalis it nesugaudydamas minčių. Pagaliau pradėjo pasakojimą, lyg ne iš to galo: "Mums stato klausimą, kodėl mes važiuojame automobiliu, kai būtume galėję tuos 20.000 km. ramiai perskristi lėktuvu. Važiuojame su mašina dėl dviejų priežasčių: 1) Mums neužteko pinigų skristi lėktuvu. Važiuodami žeme, mes tikėjome pinigais geriau išsiversti. 2) Norėjome ta progą ir arčiau pažinti Pietų Ameriką."

Keli mėnesiai prieš kongresą, Venezuelos jaunimas sąžiningai rinko savo atstovus. Specialaus suvažiavimo metu, buvo renkami įgalotiniai iš įvairių sarašų, atstovaujančių pagrindines čionykštės Jaunimo Sąjungos grupes. Visų pirma buvo parinkti "tikrieji atstovai" pagal Jaunimo Kongreso organizatorių reikalavimus ir į rinktų atstovų skaičių, tarp kitų, papuolė Aras bei Rimas Mažeikai. Buvo renkami iš atskiros sarašo toli provincijoje gyvenantieji jaunuoliai, aktyviai dalyvaujantys Sąjungos suvažiavimuose: jų išrinktieji įgalotiniai turėjo iškelti kongrese toli nuo lietuviškų centrų gyvenančių lietuviukų sudėtingą problematiką. Buvo renkami iš atskiros sarašo "mažai lietuviškai kalbančiųjų" įgalotiniai, daugiausiai mišrių šeimų vaikai, kurie savo noru lanko lietuvių kalbos kursus ir aktyviai dalyvauja Jaunimo Sąjungoje. Jie turėjo atstovauti nemažą grupę sąjungos narių ir ruošėsi iškelti savo, kaip lietuvių patriotų, specifinę problematiką. Buvo net iš-

rinkta "jaunių" atstovė, turėjusi ginti jauniausio sąjungos prieauglio reikalus.

Beveik visi rinkti atstovai ir nerinkti savanoriai atpuolė, kai konkrečiai paaiškėjo, kiek reikės kiekvienam važiuojančiam prisidėti savais pinigais. Pačioje Venezueloje, nežiūrint labai intensyvaus pinigų rinkimo, Jaunimo Sąjunga sutelkė 8,558.— bolivarų, kas mūsų akimis žiūrint išrodė labai didelė suma, bet praktikoje to neužteko nei mažai daliai lėktuvo kelionių apmokėti. (Tuo labiau, kad Jaunimo Sąjungos valdyba nesijautė turinti teisę visai ištuštinti iždą ir bendru nutarimu nusprendė palikti kasoje nejudinamą 1,500 bolivarų sumą). Laukta parama iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės neatėjo. Daug dėkingumo susilaukė Venezuelos Lietuvių Draugija Chicagoje, atsiuntusi \$190 ir Santa Monikos Lietuvių Klubas parėmęs mūsų jaunimą su šimto dolerių čekiu. Šios abi organizacijos suprato, kiek vilčių buvo sudėta į "važiavimą į Kongresą" ir kiek skaudaus apsilvimo būta lietuviškose pastogėse, kai daugumai jaunųjų paaiškėjo, kad jie negalės važiuoti...

Matydamas padėtį, Venezuelos Jaunimo Sąjungos pirmininkas Aras Mažeika pradėjo galvoti apie kelionę žeme, ne lėktuvu. Aplink Arą bendras įsitikinimas buvo, kad tokia kelionė yra neįmanomas dalykas, tačiau Aras kietai laikėsi savo nuomonės. Netrukus prie Aro prisidėjo brolis Rimas ir sėsuo Angelė. Trumpai prieš išvykstant atsirado ketvirta pasiryžėlė: čikagietė Danutė Bružaitė. Daugiau kandidatų kelionei žeme Aras nesurado, nors daug ką nuoširdžiai kalbino

prisijungti. Vieni negalėjo ilgesnį laiką nuo mokslo atsisitraukti, kiti gal nerizikavo į palyginti pavojingą kelionę leistis, dar kitų tėvai neleido.

Tuo tarpu lėktuvu iš Venezuelos ruošėsi skristi į Kongresą kitos dvi atstovės: Birutė Ignatavičiūtė ir Joana Rodriguez. Visi šeši važiuojantieji Venezuelos atstovai ir dalyviai optimistiškai sutarė susitikti Kongrese, gruodžio 20-tą dieną. O ar jiems pavyks laiku suvažiuoti — to niekas nežinojo.

TRYŠ MUŠKIETININKAI BUVO KETURI

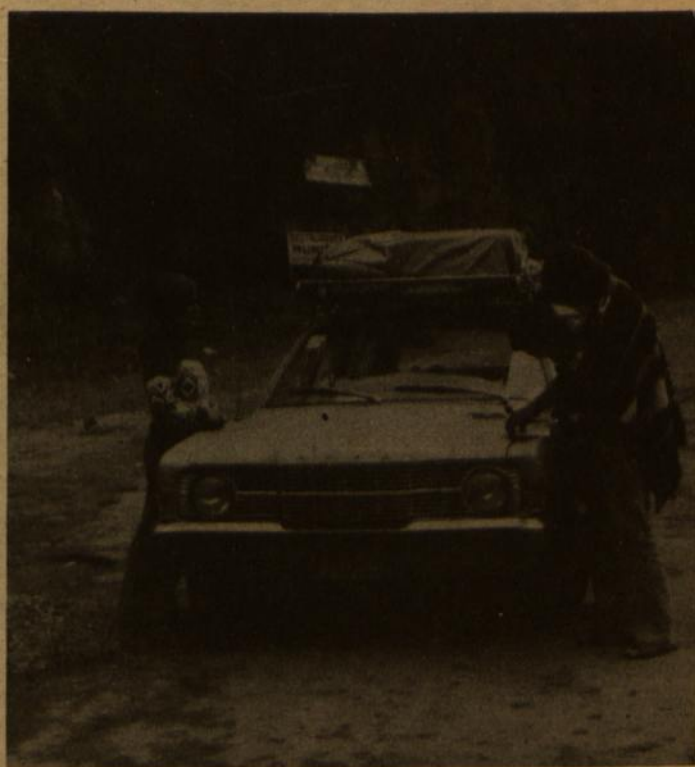
Kelionės vadovui, Arui Mažeikai, yra 23 metai. Jis studijuoja trečius metus inžineriją Simon Bolivar Universitete. 1973 metais, Aras buvo išrinktas — po kelių metų vėl perrinktas — Venezuelos Liet. Jaunimo Sąjungos pirmininku. Gyvas, energingas, praktiškas veikloje, bet idealistiniai nusiėmęs, o drauge kuklus ir taktiškas Aras sugeba greit įgyti ir jaunių ir senių pasitikėjimą.

Dviem metais jaunesnis už brolį, Rimas Mažeika neatsilieka nuo jo nei darbštumu, nei sugebėjimu visada taktiškai apsieiti. Gal tik jis išrodo kiek ramesnis, tylesnis už Arą. Rimas mokosi pirmus metus inžinerijos Venezuelos Centriniam Universitetui, lanko vakarinę lituanistikos mokyklą, šoka tautinius šokius, aktyviai dalyvauja Jaunimo Sąjungos veikloje. Niekad nemačiau, kad Rimas atsisakytų kam nors padėti lietuviškame darbe (jo gerą valią mes visi begėdiškai išnaudojame, bet už tai Rimą visi gerbia ir myli).

Abu broliai yra geri mechanikai.

Angelytė yra jauniausioji gausioje Mažeikų šeimoje. Lanko ketvirtą gimnazijos klasę, drauge su broliais eina į lietuvišką vakarinę mokyklą, šoka tautinius šokius, dirba Jaun. Sąjungoje. Motinai mirus, jaunutė Angelė liko vienintelė moteris tėvo ūkyje, kuris randasi tolokai už miesto. Ji nesiškęsdama tempia gerą krūvį namų ruošos darbų, keliasi rytą "dar gaideliams negiedojus", spėja visur apsisukti ir po pusantros valandos kelionės autobusu, 7 val. ryto jau sėda į gimnazijos suolą Caracas mieste. (Pamokos prasideda 7 val.). Neapsigaukite su šešiolikmete Angelyte: ji yra ne pagal savo amžių subrendusi ir protinga.

Danutė Bružaitė mes pa-

Geltonasis Fordukas su lietuvių jaunuoliais keliaujančiais per Pietų Amerikos žemyną.

žįstame mažiau, nes ji yra čikagietė. Jai yra 17 metų, ji atsidūrė Venezueloje drauge su tėvais 1974 metais. Jos tėvas, Mečys Bružas, buvo JAV bendrovės paskirtas keliams metams į Caracasą. Danutės mama, Jonė Bružienė, vos atvažiavusi įsijungė į darbą kaip mokytoja lietuviškoje vakarinėje mokykloje, kur duoda vaikams lietuviškų dainų pamokas. Pati Danutė įstojo į Venezuelos Lietuvių Jaunimo Sąjungą.

Kiek teko pastebėti, Danutė gerai sutapo su Angelyte tuomi, kad jos abi po švelnių šviesiaplaukių išvaizda slepia gana kietus įsitikinimus. Atvykusi į Venezuelą, Danutė įstojo į "Colegio Americano" (amerikietišką gimnaziją), kur rekordiniu greičiu išlaikė pirmo laiko JAV High School baigimo egzaminus. Kai jos draugės dar mokėsi, Danutė jau buvo laisva, grynais "A" viską išlaikiusi. Netikėtai atsikračius mokslo, Danutė atsirado laisvo laiko kelionei.

Trūksta penkto ir svarbiausio kelionės dalyvio, kuri aprašys pats Aras:

"Mano tėvas nesenai buvo pirkęs vartotą station wagon Ford Cortina, 1972 metų modelį. Mašinos motoras buvo gerame stovyje, bet pati mašina buvo labai apdaužyta. Tėvas žinojo apie mūsų projektą. Matydamas, kad kombinuojame važiuoti su senu sunkvežimiu, tėvas mums pasiūlė paimti fordą.

"Tris savaites mudu su broliu visą laisvą laiką praleidome prie forduko. Tikrinome motorą, kontaktus, elektrinę sistemą; kai kurias dalis pakeitėme. Pritaisėme ant stogo grotus bagažui pririšti. Išviršines sulamdytas dalis pakeitėme ar išlyginome, ką reikėjo prilydėme, uždėjome naujus "bumperius". Pagaliau, sekmadienį, gruodžio 7 dieną, baigėme dažyti ir mašinėlę išrodė kaip nauja."

D'Artagnan iš tėviškės išvyko raitas ant geltono arklio. Mažeikai savo forduką irgi nudažė geltonai... (Bus daugiau).

Interstate Freight Carriers need Owner-Operators

With Tadem tractors, must be able to pull 45-ft. trailers.

Steady year round work. Home every weekend.

Call 219-267-5194 Mon.-Fri. 8 a.m. — 5 p.m.,

Sat. 8 a.m. — 12 noon.

A. A. A. Transportation Inc.

Warsaw, Indiana 46580

An Equal Opportunity Employer

(9-12)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKA & EVANS

6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Jaunimo kongreso atgarsiai

Šiandien, III-jo J. Kongreso dalyviams grįžus namo, manau, tiek kituose kraštuose, kaip lygiai ir Australijoje yra plačiai diskutuojama pasakutinis buvęs kongresas. Buvo vienokių ir kitokių pasisakymų spaudoje, išreiškiant vienokius ar kitokius pageidavimus, kritiką, pagyras. Menu, kai po II-jo J. Kongreso vyko panašūs pasisakymai, diskusijos ir kt. Ir atrodo, kad ir šiandien, kaip ir anksčiau, bent čia Australijoje, privačiomis žiniomis ir Amerikoje, yra pareiškiama tie patys nepasitenkinimai ir matomi tie patys kongresų nesklaidumai. Jeigu po pirmo ar antro kongreso tos klaidos nebuvo bandoma pataisyti ir jos kartojasi ir toliau, tai dabar, turint dar trejus metus iki IV-jo, reikia bendrai bandyti šiuos nesklaidumus taisyti ir kongresus padaryti patrauklesnius ir jaunimui daug artimesnius.

Australijos didžiuosiuose miestuose, iš kur vyko šio krašto atstovai, buvo padaryta platesni pranešimai, rodoma skaidrės ir diskutuojama kongreso eiga. Sydnejuje tokį subuvimą Lietuvių Klube suruošė Sydnejaus Filisterių Būrelis, kur, gausiai prisirinkusiems mūsų filisteriams ir jų svečiams, pla-

tu pranešimą padarė ir į klausimus atsakinėjo Sydnejaus grupės vadovė Regina Laukaitytė. Ji labai gražiai papasakojo kongreso veiklą, išpūdžius ir savo asmeninius išgyvenimus, į patiektus klausimus atsakinėdama labai objektyviai. Iš jos pasakojimų galima buvo susidaryti apytikrą kongreso vaizdą, galutinai padarant išvadą, kad eiliniam dalyviui, specialiai atvykusiam iš tolimų kraštų, buvo labai mažai galimybių pažinti tuos kraštus, kur jie buvo ir pan., nes visa kongreso programa buvo per daug perpildyta ir per didelė.

Po įvairių pasisakymų Australijos-lietuvių spaudoje, bendruomenės laikraščioje 'Mūsų Pastogėje', atspausdintas vedamasis 'Verta pagaltoti', parašytas red. V. Kazono. Jis rašo, kad netikslu yra dėti į patį kongresą tiek daug vilčių ir dar daugiau iš jo tikėtis. Tai liudija ir praėjusio kongreso perkrauta programa taip, kad suvažiuavęs jaunimas iš tolimiausių kraštų neturėjo laiko pamatyti tų kraštų ir pabendrauti savo pačių tarpe. Kaip praktika parodė, pats akcentuotasis kongreso branduolys - studijų dienos, tikslo neatsiekė, o greičiau tose dienose dalyvavusį be entuziazmo

Australijos sostinės Canberra veikėjai susitiko viename parengime. Iš kairės LB apyl. pirm. A. Bruzga ir ponis, Lietuvių Klubu vedėja p. Kaspariūnienė ir Australijos Lietuvių Fondo įgaliotinis A. Balsys ir ponis. V. Vilkutaičio nuotr.

jaunimą tik daugiau nuvylė. Oficialia forma kongresas turėtų užtrukti ne ilgiau kaip tris dienas, būtent iškilnė, manifestacija, masišku pasirodymu savųjų ir svetimųjų tarpe, kai visos kitos dienos turėtų verstis jaunimo bendravimo ir suartėjimo ženklu, kad patekęs ir abejingas lietuvių bei jaunuolių galėtų susižavėti lietuvių jaunimo gausa ir jo lietuvišku nusiteikimu. Tam turėtų būti stovyklos be oficialių prievartinių posėdžių, kursų, ar nuo tamsos iki tamsos trunkančių studijų. Turėtų būti rengiamos plataus masto išvykos, gegužinės, masiškai susitinkant su vietos lietuvių ir pan. Pvs., kad ir religiniuose eucharistiniuose kongresuose suvažiuavę yra nelaikomi nuo tamsos iki tamsos suklupdyti bažnyčiose, arba per dienas priversti klausyti nesibaigiančių pamokslų. Šie kongresai yra paverčiami religine demonstracija ir manifestacija. Niūrios posėdžių salės ir asketiški studijų kambariai jaunimo tikrai nepatraukia, tad ir nenuostabu, kad dalis Australijos jaunimo iš kongrese vykusių studijų dienų demonstratyviai pasišalino. Ir kas gali jiems už tai priekaišti tauti?

'Mūsų Pastogės' redaktoriaus žodžiai yra tikrai ne tušti ir turi reikšmingą prasmę savyje. Šiandien, rengiant Jaunimo Kongresus mūsų lietuviškajam jaunimui gyvenančiam įvairiuose, gal ir skirtinguose kraštuose bet turinčiam maždaug tas pačias šių dienų jaunimo idėjas, rengėjai ir vadovai turėtų daugiau suprasti šiadienių jaunimo galvoseną, jų psichologiją, tą viską suderinant ir su lietuvių bei mūsų lietuviškais reikalais. Ir šiandien jaunimui, neišskiriant nei lietuvių, nepasakyti ar nepaliepsi daryti tai, kas jam bus neartima ir nemalonu. Jaunimas prievartos nepripažįsta, todėl, jeigu mes norime to jaunimo neprarasti ir jį turėti savame lietuviškame tarpe, tai jau dabar yra pats laikas būsime J. Kongresus pagrindinai pakeisti ir juos padaryti ne paviršutiniškai, bet tikrai iš širdies, jaunimui artimus ir jiems maloniai priimtinius bei savus.

Adelaidėje Vasario 16-sios minėjimas prasidėjo vėliavų pakėlimu Liet. Namų sodelyje ir Liet. Kat. centre. Po iškilmingų pamaldų, minėjimo aktas įvyko Liet. Namuose, kur atidaromąjį žodį tarė apyl. pirm. B. Mikužienė. Minėjimo paskaitą skaitė P. Bielskis. Meninėje dalyje pasirodė tautinių šokių grupė 'Žilvinas', vadovaujama V.P. Neverausko, akordeonu palydint M. Dumčienė, sužokėsi tris šokius. Ištrauką iš A. Škėmos dramos 'Živilė' atliko teatro 'Vaidila' aktoriai: J. Venslovavičius, B. Rainys, N. Skidzevičius, V. Marčikonytė ir J. Neverauskas. Pabaigai šoras 'Lituanija', diriguojamas G. Vasiliauskis ir akompanuojamas N. Masiulytės, sudainavo Naujalis-Juzeliūno 'Lietuva brangi', S. Sodeikos 'Šiaurės pašvaistė' ir iš Verdi operos 'Nabukas' - 'Lėkite dainos'.

Minėjimas buvo baigtas vėliavų nuleidimu prie žuvusių už Lietuvą paminklo, nuleidimo ceremonijas pravedant ramovėnams ir visiems susirinkusiems sugiedant Tautos Himną.

Nuo šių metų pradžios Lietuvių Skautų S-gos Australijos Rajono vadu yra išrinktas vyr. skautininkas dr. Aleksandras Mauragis. Naujasis Rajono Vadas Australijos lietuvių gyvenime yra labai gerai žinomas ir pažįstamas. Be įvairių pareigų įvairiose lietuviškose organiza-

cijose, Krašto V-jė, 'Mūsų Pastogės' redaktoriaus pareigose ir kt., dr. A. Mauragis su Australijos lietuvių skautais dirba nuo pačių pirmųjų jų įsikūrimo dienų, eidamas įvairias pareigas ir jiems vadovaudamas.

Į skautų organizaciją jis įstojo 1924 metais ir per virš 50-tį metų niekada su jais ne susikyrė, nes, kaip jis išsireiškė, su skautais praleistos jo gyvenimo valandos yra jam pačios gražiausios ir laimingiausios.

Naujojo Rajono vado nuomone, skautų organizacija išeivijoje yra ypatingai geras jaunimo nelaiko izoliacijoje, o ji išveda į plačius vandenius, tarptautinę areną ir ten, savo tautine forma ir turiniu rungtyniauja su pasaulio jaunimu.

Pats didžiausias naujojo vado rūpestis šiuo metu yra būsimoji 1978 metų VI-ji tautinė stovykla, kuri yra pavesa surengti Australijos rajonui, kuri sutampa ir su jubiliejinė stovykla, nes tais metais sueina 60 metų lietuviškajai skautijai. Linkint naujam Rajono Vadui daug sėkmės ateities darbe, aš pilnai tikiu, kad su patirtimi ir skautišku darbštumu, būsimoji jubiliejinė stovykla parodys pasaulio lietuviams skautams, kad lietuviška skautybė čia yra dar labai gyva ir gaj.

GREIČIAUSIAS IR TIESIAUSIAS 1976 M. KELIAS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITES
KELIONĖ Į LIETUVĄ
DVIEJŲ SAVAIČIŲ Į
• LIETUVĄ
• AUSTRIJĄ
• BAVARIJĄ (Vok.)

Viena savaitė Lietuvoje — 6 naktys Vilniuje, viena diena Kaune, 1 naktis Frankfurte.

Balandžio 15-23 \$729	Rugsėjo 16-24\$779
Gegužės 6-14\$779	Rugs. 30 — spalio 8 \$779
Gegužės 13-21\$779	Spalio 14-22\$779

2-jų savaičių kelionė Lietuvoj, Austrijoj ir Bavarijoj (Vok.), 6 naktys Vilniuje, 3 naktys Vienoje, 4 naktys Miunchene.

Geguž. 20 — birž. 3 \$979	Liepos 15-29\$1099
Birž. 17 — liepos 1 \$1099	Rugp. 19 — rugs. 2 \$1099

Į kelionės išlaidas įskaitoma:

- Lėktuvu kelionė ekonomine klase GIT
- Pirmosios klasės viešbučiai, dviem žmonėms kambarys
- Trys pietūs, išskyrus dvejus pietus Austrijoj ir Vokietijoje
- Apžiūrėjimas miestų, persikėlimas, bagažo aptarnavimas, autobusais transportacija.

Kelionės kainos skaičiuojamos lėktuvų susisiekimo kainomis nuo Bostono, New Yorko ir Montrealio Lufthansa lėktuvais.

Išsamesnių informacijų apie lietuviškąją kelionę kreiptis į:

Algirdas Mitkus 8 White Oak Road Newton, Mass. 02168 Tel. 617-969-1190	Galaxy Tours & Travel ar 141 Linden Street Wellesley, Mass. 02181 Tel.: 617-237-5502
---	--

GERIAUSIĄ DOVANA BET KOKIA PROGA

Rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 North Wabash Avenue
Chicago, Ill. 60601 2nd Floor

DIDELIS PASIRINKIMAS
PUOŠNIŲ IR PASKUTINĖS
MADOS KAILIŲ!

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

VIENO AUTORIAUS KETURI DARBAI

VI. Vijeikis knyggą parašė, iliustravo ir išleido

Chicagiškė "Tėviškėlės" leidykla, anksčiau pasirodžiusi keliais spausdiniais (bei 1951-56 m. leidusi vaikų laikraštį Tėviškėlę), vėl pasigarsino su nauja knyga — Vlodo Vijeikio istorinė apysaka SAIGŪNU. Viršelyje šuoliuojąs senovės lietuvių raitelis iš karto leidžia spėti, kad SAIGŪNAS — jauniesiems skirtas kūrinys. Taip pat pamename, jog praėjusiais metais ši apysaka (anuomet dar rankraštyje) švietimo Tarybos buvo rekomenduota tinkamu skaitiniu mūsų jaunimui. Būtų buvę gera tai paminėti kur nors knygos parastėje.

mažokai išnagrinėtą, o senųjų mūsų istorikų gerokai suromantintą, pasineria ir apysakos vyriausias veikėjas Saigūnas, karštakraujis žemaičių karžygio Vismanto sūnus. Palikęs savo žemaitišką tėviškę, kurią sunaikino ordino žygininkai, Saigūnas su savo tėvu keliauja tankiomis giriomis į Vilnių, kur kunigaikščio Gedimino tarnyboje pasiryžęs toliau tęsti kovą prieš kryživius. Vikriai besikeičiančių nuotykių eigon netrukus įsirikiuoja karvedys Jūragis, vėliau ordino karys Fundenas, ir apie šį ketvertuką sukasi svarbiausias apysakos veiksmas.

Nepasakosime čia veikalo turinio: tai sužinoti ir pasimėgauti paliekame jaunajam skaitytojui, kuris, tikime, Saigūno ir jo bendrą kelionių žingsnius Vilniuje, Lietuvos giriose ir kryžiuočių žemėse seks su įdomumu.

Pasakojimą lydi paties autoriaus sukurtos iliustracijos. Apysakos veikėjų portretai — čia rūstūs, čia susimastę ar užsisvajoję — jie žvelgia į skaitytoją, kviesdami į tolimesnį nuotykių tarpsnį.

Iliustracijos jaunimo knygai privalu, todėl už jas autorius VI. Vijeikis tikrai pagirtinas: apysakoje jų randame net septyniolika. Šioje vietoje pravartu paminėti, jog šios rūšies vaizdinių priemonių savoje jaunimo skaityboje pasigendame.

Sunku spręsti SAIGŪNO apysakoje vaizduojamų veikėjų aprangos bei ginkluotės autentiškumą, bet pateiktieji piešiniai būtų gera paskata ir kitiems jaunimo knygų iliustratoriams: atkurti senovės lietuvių karžygių karių tipą. Dail. Vijeikis savo piešinių ciklu padarė gerą bandymą.

Baigiamosios pastabėlės: apysaka neilgutė — vos 156 puslapių, tačiau jos pagrindinis didvyris Saigūnas, trumpai pasirodęs pirmame skyrelyje, tolimesnė įvykių eigą perleidžia kitiems veikėjams. Į judrų veiksmą Saigūnas teįsijungia tik antrame knygos trečdalyje; skaitytojas tikrai jo pasiges.

Veikalo pasakojimas lengvas, paprastas. Būtų buvę gera, jei koks lituanistas būtų peržiūrėjęs rašybą bei aplyginęs stiliaus kampuotumus.

VI. Vijeikis: SAIGŪNAS, istorinė apysaka. Išleido "Tėviškėlė" Chicagoje 1976 m. Kaina \$3.00. Gaunama: Tėviškėlė, 4346 South Western Ave., Chicago, Ill. 60609. (jt)

WANTED EXPERIENCED
MULTIPLE SPINDEL
SCREW MACHINE
SET UP MEN PREFERABLY
ON CONOMATICS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Must have a minimum of 5 years experience & have own tools. Long program with top hourly wages & maximum fringe benefits. Arrange for an interview by calling

Dick Fulmer, 219-233-1101

ADAPTO INC.,

23246 W. Keller Rd.
South Bend, Ind.

(11-14)

Dail. Giedrė Žumbakienė, Lurios kūrinių paroda pirmą kartą Clevelande įvyks kovo 27-28 dienomis. Rengia Korpl. Giedra.

MEDICINA

EMILIJA ČEKIENĖ

Palikę savo broliams karvelio švelnumą ir žalčio gudrumą, mes išsinešėme prometėjišką ugnį ir Dovydo ietį: ugnį, kuri degtų meile pavergtai tėvynei, spinduliuotų į ją ir į pasaulį. Ietį, kuri būtų nukreipta į melą ir smurtą, o ne į savo brolių. Ir mūsų visų pareiga nepalūžti tremties odisėjoje.

Tokiais žodžiais baigiamas redakcijos įžanginis žodis tą tik skaitytojus pasiekusiam Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos leidžiamam žurnale "Medicina", nr. 3(51), kuris anksčiau buvo vadinamas PLGS biuleteniu. Dabar jau 16 metų eina tris kart metuose. Laiko tėkmėje keitėsi redaktoriai ir žurnalo išvaizda bei turinys vis rodant pažangą.

Skaitytojui gali kilti klausimas, kam reikalinga lietuviams gydytojams mokslinis žurnalas, kad jie visi moka anglų kalbą ir seka visus mokslinius medicinos atsiekimus. Į tą klausimą atsako redaktorius dr. Kazys Pemkus:

"Nebūdami emigrantais iš savo tėvynės pavergėjų negalime laukti stiprybės, o tik mūsų sunaikinimo (net patriotizmo vardu). Be mūsų akylo budėjimo, reagavimo ir darbo mūsų tėvynės kančios dar pasunkėtų. Budėjimas reikalingas ir mūsų pačių svetimojo jūroje išnykimui sulaukyti, iš apsnūdimo išbudinti. Net profesinė spauda privalo turėti tą patį tikslą. Profesinė tik tiek, kiek ji yra lietuviška, su visais mūsų krašto (ir tremties) rūpesčiais, laimėjimais ir visomis darganomomis... Nereiškiame jokių kitų pretenzijų, kaip tik jungti savo kolegas bendriems tikslams, vienas kitą geriau pažinti bei pagilinti savo profesines žinias lietuvišku žodžiu. Tai yra tik vienos šeimos (gydyto-

jų) įnašas į bendrą tremties lobyną".

Šiame numeryje randame: Sveikatos problemos trečiojo pasaulio kraštuose — dr. J. Valantiejus; žmogaus kalba — naujos pažiūros modernioji psichiatrija — dr. A. Matulis;; Medicinos istorija "a la russe" — dr. A. Sidrys;; Moksliniai straipsniai tarptautinėje literatūroje surinko — dr. M. Vygantas. Tame skyriuje randame daugybę lietuvių gydytojų pavardžių, įvairiomis profesinėmis temomis parašiusių straipsnius, studijas anglų k. kas mus džiugina, nes reikia manyti, jog dauguma jų yra jaunesnės kartos lietuvių, o kartu tai yra tartum enciklopedija norinčiam su tais klausimais susipažinti ne lietuvių kalba.

Yra ir odontologijos skyrius, kurį veda dr. R. Povilaitis. Dėmesio vertas PLGS veiklos skyrius, kuriame be kitko yra praeito X-jo Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimo protokolas. Tai istorinis įnašas į PLGS istoriją turint galvoje, kaip sunku po ilgesnio laiko rasti organizacijų protokolus, liekančius tik vienoje protokolų knygoje. Čia kaip veidrodyje matome to seimo ne tik tai nutarimus, bet ir visus svarstybus bei keltus klausimus.

Šiame numeryje gausu aprašymų ir iš kitų kraštų gydytojų veiklos ir suvažiavimuose keltų problemų: Vokietijos, Australijos ir atskirų kolonijų LGD-jos aprašymų ir nuotraukų. Malonu pažvelgti į jaunųjų skyrių — Atžalynas, kurį veda L. Sidrys. Čia visa eilė ką tik baigusios medicinos, odontologijos studijas, bebaigiančių ir pradedančių, kas teikia gražių lietuviškų vilčių ateičiai.

Liūdesį tačiau sukelia "In memoriam" skyrius, kur ir

(Nukelta į 12 psl.)

1976 metų Dirvos novelės konkursas

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiu įteikti data: 1976 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridėdama voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavardė, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

BALFUI AUKOJO

Balfo Clevelando Skyriaus Valdybos, skelbto aukų vajeaus 1975-76 m. aukotojai:

- 250 dol. — A. ir F. Kunevičiai.
150 dol. — J. Wanicki.
101 dol. — dr. J. ir D. Maurukai.
100 dol. — dr. Ir. ir A. Jasiai, dr. Vl. Bložė, J. ir J. Kunevičiai.
60 dol. — dr. J. ir M. Kriauciūnai.
53 dol. — Clevelando lietuviai Tėvai Jėzuitai.
52 dol. — dr. Vyt. ir A. Kobliai.
51 dol. — dr. J. Mačiulis.
50 dol. — Č. ir Ir. Šatkai, dr. E. ir M. Lenkauskai, M. J., dr. J. Skrinska.
45 dol. V. ir T. Urbaičiai.
35 dol. A. ir E. Mackevičiai.
31 dol. — dr. Alf. Martus, P. ir D. Mikoliūnai.
30 dol. A. Alkaitis, O. Geležiūnienė, dr. V. ir A. Maurutis, J. Rumbutis.
28 dol. — V. O. ir L. Jokūbaičiai.
27 dol. — V. ir Sof. Akeičiai, J. ir M. Mikoniai.
26 dol. — Vl. ir G. Plečkaičiai, dr. Stp. ir dr. G. Matai, dr. A. Butkus, dr. A. Baltrukėnas, J. Krištolaitis, A. Buknis, dr. J. Balčiūnas.
25 dol. — dr. V. Gruzdis, dr. J. A. Sonta, A. Gaška, Pr. Razgaitis, V. Radžius, dr. D. ir R. Degėšiai, dr. H. Brazaitis, dr. J. Stankaitis.
22 dol. — R. ir A. Bickai.
21 dol. — J. Vaičaitis, M. Iešmantienė, J. ir N. Mokaik, P. ir O. Skardžiai, Alg. Bielskus, P. ir N. Bieliniai.
20 dol. — M. Mažeitytė, A. A. Pr. Ambrazo atmini-

mui, J. Čyvas, Alg. Širvaitis, dr. Alg. Nasvytis, O. Rumbutienė, A. Deokytė.

16 dol. — A. Styra, J. švarcas, Vl. Čyvas, P. ir O. Žilinskai, J. Pivoriūnas.

15 dol. — Ger. Juškėnas, S. ir S. Mačiai, D. ir G. Iešmantai, B. Gaidžiūnas, dr. J. Mačys, Pr. J., Vl. šniolis, A. Puškoriūtė, kun. Bal. Ivanauskas, W. A. Schoenberg.

12 dol. — R. ir A. Petrauskai, Z. ir M. Peckai, J. ir A. Augustinavičiai, J. ir O. Žemaičiai, K. ir E. Širviniai.

11 dol. — Z. Obelenis, Br. Snarskis, J. Jasinevičius, Ant. Mikoliūnas, Eug. ir R. Šilgaliai, K. Vaičeliūnienė, Alb. Sušinskas, B. Steponis, Vl. Dautas, V. Gedgaudas, B. ir O. Maželiai, D. ir D.

Staniškiai, J. Palukaitis, Edv. Stepas, Vac. Kasakaitis, A. Nasvytis, I. Itomlenskis, L. ir St. Keženiai, Vl. Palubinskas, V. Stimburiėnė, M. Tijūnėlienė, J. Kaklauskas, J. ir St. Kazlauskai, Vac. Rociūnas, J. Čiuberkis, J. Gudėnas, Ig. Stankus, Vyt. Januškis, Vl. ir S. Knistautai, Step. Butrimas, J. Biliūnas, Vac. ir J. Steponavičiai, A. Valaitis, P. Kliorys, H. Idzelis, Edv. Ilenda, V. Petrus.

10 dol. — Edv. Kersnauskas, Vl. Blinstrubas, Pov. Banionis, Val. Gražulienė, Fel. Navickas, J. Naujokaitis, R. Bridžius, St. Lazdinis, H. Stasas, St. Lukas, J. Piktarna, J. Balbatas, K. Steponavičius, Alf. Steponavičius, A. ir G. Masilio-

niai, J. Petkevičienė, Petr. Tamulionis, Vyt. Biliūnas, Alf. Karklius, A. Tamulionis, dr. R. ir E. Kašubai, V. Valys, St. Slabokas, H. Kripavičius, Ant. Rukšėnas, kun. A. Goldikovskis, K. Ralys, Z. ir E. Jakuliai, V. Rack, Pr. Ambrazevičius, dr. P. Stungys, Br. ir E. Nainiai, A. Gargasas, H. ir G. Piktarnai, V. ir T. Degučiai, M. Blynas, Alg. ir R. Majorovai, Pr. ir A. Petraičiai, R. Vadopalas, J. Kizevičius, J. Žygas, Fab. Kaminskis, J. Naujokaitis, P. Drabišius, J. Sniečkus, Sim. Laniauskas, Mon. Ignienė, Rom. Zorska, J. ir A. Šiaučiūnai, J. Lipnis, A. Muliolis, Ig. Janavičius.

9 dol. — F. Klimaitis.
7 dol. — J. Virbalis, D. Čipkienė, Vinc. Juodis.

6 dol. — J. Žilionis, K. ir E. Gaižučiai, K. Balaišis, M. Ivanauskienė, Vl. Bacevičius, St. Astrauskas, Vl. Matulionis, V. Šamatauskas, Ben. Paulionis, K. ir M. Marcinkevičiai, E. ir B. Malcanai, Alg. Kasulaitis, P. Kaunas, St. Lingailienė, A. Balašaitienė, Vl. Bačiulis, B. Smetonienė, P. Kudukis, Fel. Modestavičienė, St. Melsbakas, J. Juodišius, Vinc. Bartuška, E. Martinėnienė, Iz. Jonaitienė, Juoz. Jakštas, St. Barzdukas, V. Palūnas, V. ir A. Benokraičiai, V. Miškinis, Juoz. Krygeris, A. Liutkus, H. Belzinskas.

5 dol. — A. Baltrukonienė, O. Ferencienė, J. Kalvaitis, Alf. Luža, Juoz. Sadauskas, J. Bartkus, V. ir O. Kavaliūnai, St. Jurgaitis, Rāp. Valodka, Vyt. Civinskis, V. Augulytė, V. Rutkauskas, B. Karklius, K. ir O. Žyga, Juoz. Cijunskas, B. Dabrickienė, H. ir St. Beperaičiai, A. ir T. Brazaičiai, V. Novarskas, Vl. Kaunas, P. Jocius, K. ir J. Šlapeliai, J. ir M. Apanavičiai, K. Mažonas, Pr. Karalius, B. ir S. Garlauskai, P. Čigas, S. Nastopkienė, V. Galinis, A. Rastauskas, Ig.

VIRŠUJE: Laisvės Žiburio radijas New Yorke balandžio 25 minės 10 metų gyvavimo sukaktį. Šia proga bus išleista sukaktuvinė knyga su L. Žiburio istorija ir statistiniais duomenimis, o balandžio 25 d. įvyks nepaprastas koncertas Kearney, N. J. gimnazijos salėje. Programą atliks Grandinė iš Clevelando. Nuotraukoje rengimo komitetas susirinkęs posėdžiui aptarti parengimą. Dešimtmečio rengimo komiteto pirm. A. Diržys. Laisvės Žiburio programai vadovauja R. Kezys.

A. Reivytytėnės nuotr.

Verbyla, A. Jonaitis, V. ir I. Stuogiai, Vinc. Taraška, J. Damušis, P. Marcinkus, A. Bujokas, Pr. Mainelis, K. Gaižutis, J. Barniškis, Vinc. Stankauskas, Ig. ir D. Gataučiai, Vyt. Gatautis, Meč. Balys.

4 dol. — P. Ežerskis, M. Aukštuolis.

3 dol. — P. Jurgutavičius, K. Starinskas, Reg. Brazaitienė, M. Trainiauskaitė, J. Dumbrys.

2 dol. — J. Milas, J. Sakus, Ign. Belzinskas, A. Vasis.

1 dol. — K. Atkočaitis, Ž. Kliorytė, J. Zaunis.

Balfo Clevelando skyr. valdyba širdingai dėkoja už prisijungusias aukas. Jūsų došni ranka, pagelbės vargstantiems tautiečiams, prašome nepamiršti šalpos reikalo, bet ir toliau įteikti auką Balfui, per Clevelando skyriaus išd. Oną Jokūbaitienę — 13813 Othello Ave., Cleveland, Ohio 44110.

Balfo Clevelando Skyriaus Valdyba

• **Automobilių draudimas?** State Farm visada geriausia vertė. Greitas, mandagus agento patarnavimas ir pasaulio didžiausia automobilių draudimo bendrovė jūsų užnugaryje. Pilnam draudimo patarnavimui kreipkitės pas Kęstutį Gaidžiūną, telef. 289-2128.

MEDICINA...

Atkelta iš 11 psl.)

šiam numerio visa eilė veidų ir darbais turtingų biografijų, iškeliavusių į amžinybę. Bet kartu pajunti dvasinį susikaupimą ir pagarbą redakcijai, kuri taip nuoširdžiai pagerbia, jų nuopelnus iškelia savo kolegias atsisveikinant.

Medicina okupuotoj Lietuvoj skyrių veda dr. V. šaulys. Nepamirštos ir moterys ne vien gydytojos, bet ir jų gyvenimo palydovės bei jų atlikti darbai lietuvių, visuomeninės veiklos ar kitose profesijose, kurių daugumą bene sudaro dailininkės. Tą skyrių veda Roma Degėšienė. Pabaigai įdomu pasiskaityti kronikoj, kaip lietuviai gydytojai leidžia savo laisvalaikius, kur važinėja, atostogauja ir baliavoja lėšų sutelkimui kultūros reikalams.

Leidžia PLGS, vyr. redaktorius dr. K. Pemkus. Redakcinė kolegija pasiskirsčiusi atskirais skyriais. Prenumreatos kaina 10 dol. metams.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ

BOSTONO, MONTREALIO ir NEW YORKO

Balandžio 15 — \$645.00 liepos 14 — \$1045.00
gegužės 20 — \$725.00 liepos 28 — \$1045.00
gegužės 26 — \$899.00 rugsėjo 1 — \$925.00
rugsėjo 16 — \$725.00
gruodžio 22 — \$875.00

Dvi naujos grupės su Varšuva (4), Krokuva (2), Vilnium (5), Druskininkais (2) Birželio 20 ir rugpiūčio 8 — kaina \$1136.60.

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų, su papildomu mokesčiu, New Yorke.

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENE

Air fares subject to changes and Government approval.

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos sutvarkome reikalingus išskvietimo dokumentus.

Korp! Neo-Lithuania šventė Los Angeles

Š. m. sausio mėn. 17 d. Korp! Neo-Lithuania Los Angeles skyrius šventė Korp! 53-sias metines. Korp! iškilmingą posėdį Tautiniuose Namuose, įnešus Korp! vėliavą, pradėjo pirm. fil. Rimas Mulokas, pakvietęs sugiedoti Tautos Himną. Susikaupimo minu-

labai jautrų žodį tarė J. Nausėdaitė ir B. Mackiala. Šios šventės proga Korporaciją sveikino latvių Korp! Lettonia pirm. I. Loženicins, prisimindamas tarp abiejų Korp! dar nepriklausomybės laikais pasirašytą čarterį ir dabar išeivijoje išsivysčiusį broliš-

R. Mulokas sveikina naujai pakeltuosius senjorus-es A. Kašelionį, J. Nausėdaitę ir B. Mackialą.

te visi pagerbė, praeitais metais iš mūsų tarpo išsiskyrusią mielą ir darbsčią Vandą Mažeikiene ir visus kitus mirusius korporantus-es. R. Mulokas savo trumpoje kalboje paminėjo Korp! tikslus ir praeitų metų veiklą. Po to, vicepirm. S. Petravičius perskaitė senjorų sueigos nutarimą, kuriuo pakeliami į senjorus-es Antanas Kašelionis, Balys Mackiala ir Jūratė Nausėdaitė. Atsisveikinimo žodį su junjorais, savo ir magistras E. Gedgaudienės vardu, tarė tėvūnas A. Mažeika. Atsistuojant arbiter elegantiarum Ed. Balceriui ir visiems dainuojant "Lietuva brangi", pirm. R. Mulokas uždėjo spalvas ir priėmė priesaiką iš naujai pakeltųjų. Pakeltųjų vardu

Sveikina latvių korp. Lettonia pirm. I. Loženicins. Toliau matyti: H. Balcerienė, dr. A. Blakis, B. Mackiala, J. Gediminienė, O. Jarašiūnienė, J. Raibys ir p. Loženicins.

Korp. Neo-Lithuania mecenato dr. M. Devenio stalas. Sėdi iš kairės: V. Čekanauskas, kun. A. Trakis, dr. M. Devenis, V. Paziūra. Stovi: dr. A. Trakienė, A. Glazė, A. Devenienė ir V. Glazė.

Iškilmingos sueigos prezidiumas. Iš kairės: tėvūnas A. Mažeika, magistras E. Gedgaudienė, pirm. R. Mulokas, vicepirm. S. Petravičius, arbiter eleg. E. Balceris. Prie vėliavos: R. Mocketė, E. Jarašiūnas ir V. Ruokytė.

ką bendradarbiavimą. Skautų Akademikų vardu sveikino Vilkaitė, linkėdama visada likti ištikimiems Korp! šūkiui "Pro Patria". Korp! mecenatas dr. Mykolas Devenis prisiminė 1923 metus, kada Kauno Miesto Savivaldybė, priešaky su burmistru Jonu Vileišiu (Alenos Devenienės tėveliu) padovanojo Korp! sklypą Kaune, Parodos g. 22, ir po to du

jauni korporantai Banaitis ir Marčiulionis atvyko į JAV rinkti aukų Korp! Rūmams statyti ir apsistojo pas dr. M. Devenį, Waterbury, iš kur jo patariamį ir nurodomi važinėjo po lietuviškas kolonijas Amerikoje, pinigus statybai rinkdami. Pats dr. M. Devenis buvo vienas pirmųjų, paaukavęs 1000 litų. Tuo laiku šiam tikslui mielai auko-

ras Anas Trakis prisiminė tuos malonius laikus, kada jam tekdavo sveikinti Korp! švenčių proga Mažosios Lietuvos Studentų Sąjungos vardu Kaune.

Raštu sveikino Korp! Vyr. V-bos pirm. Mečys Šimkus, kurio Korp! dviasia persunktą sveikinimą, visi susirinkusieji priėmė griausmingais plojimais.

Korp! pirm. R. Mulokas, baigiant iškilmingą sukahties posėdį, nuoširdžiai padėkojo savo bendradarbiams V-bos nariams, visiems korporantams, šimtainei malonių ir brangių svečių, į šią šventę atsilankiusių, Reginai Jurkūnienei — vyriausiai šio baltiaus šeimininkei ir jai mielai talkininkavusiom korporantėm ir korporantų žmonom, pakvietė visus sugieduoti "Gaudeamus".

Ir po to prasidėjo šauniausias balius Los Angeles!... Jau antri metai iš eilės, kaip Tautinių Namų salė nebeįstengia sutalpinti visų, norinčiųjų šioje Korp! šventėje dalyvauti.

Prieš keletą metų, atbūsdusiai Korp! Neo-Lithuania, Los Angeles, jau treči metai iš eilės vadovauja neįsienkamų jėgų ir energijos jos pirm. R. Mulokas ir jo darni valdyba, talkininkaujant visiems nuoširdiems korporantam-ėms. Jų visų dėka, mūsų šeima padidėjo visa dešimtaine, tik liūdna ir skaudu, ka per tą patį laiką iš mūsų tarpo išsiskyrė

(Nukelta į 14 psl.)

AUKOKITE TAUTOS FONDUI

Prašome iškirpti ir pasiųsti su Jūsų auka.

Lietuvai ir pavergtai lietuvių tautai gelbėti aukuoju \$.....

Vardas ir pavardė

Pilnas adresas

Aukas prašau siųsti:

Lithuanian National Foundation, Inc.
64-14 56th Road
Maspeth, N. Y. 11378

Karolį Morkūną amžinybėn palydėjus

Nesulaukęs pilnų 65 metų amžiaus, žiaurios vėžio ligos pakirstas, š.m. vasario 26 d. mirė K. Morkūnas. Buvo pašarvotas Jakobs & Sons laidojimo namuose Clevelande. Atsisveikimą organizavo Clevelando ALT S-gos skyrius ir Lietuvių Karių Ramovė. Šiose organizacijose jis gyvai reikėsi ir buvo renkamas į valdybas. ALT S-gos skyriaus valdyboje buvo iki mirties. Atsisveikinimą pravedė ALT S-gos sk. pirm. dr A. Butkus, pakviesdamas organizacijų kalbėtojus. ALT S-gos skyriaus vardu atsisveikino K. Karalis, suglaustai apžvelgdamas jo gyvenimą ir darbus.

Karolis Markūnas gimė Lietuvoje, Biržų aps. Saločių vals., ūkininkų šeimoje. 1911 m. rugpiučio 16 d. Baigęs viduriniuosius mokslus ir pasiekęs kariuomenės šaukimo amžių, tarnavo Ulonų pulke. Atlikęs karinę tarnybą puskarininkio laipsnį, buvo priimtas policijos tarnybon ir dirbo joje iki komunistai rusai Lietuvą okupavo. Paskutinė vieta prieš okupaciją buvo Kybartuose, nuov. viršininko pavaduotoju. Čia Karolis įėjo į istoriją prasidėjusios Lietuvių Tautos tragedijos. To meto Valstybės Prezidentas Antanas Smetona, nenorėdamas patekti į komunistų rankas, nusprendė pasitraukti į Vakarus. Tačiau ant Lietuvos-Vokietijos sienos prie Kybartų, Prezidentas buvo sulaikytas ir sieną pereiti negalėjo, nes pasienio sargybos jau buvo gavusios įsakymą iš Kauno nieko per sieną nepraleisti.

Šio pavojaus akivaizdoj Karolis Morkūnas greit susiorientavo ir jam žinomais slaptais keliais Prezidentą pervedė per sieną, tai buvo 1940 metų birželio 15 dieną. Prezidento šeimos nariai dar buvo pasilikę, bet dėka dar buvusių aukštų pareigūnų lietuvių įsakymu, jiems buvo leista sieną peržengti. Vi so to įvykio istoriją Karolis yra parašęs Kario žurnale.

1941 m. pradžioje, laimingu būdu Karoliui pavyko iš-

A. A. Karolis Morkūnas

vykti į Vokietiją. Kaip žinom policijos pareigūnų likimas komunistams okupavus kraštą buvo labai liūdnas. Daug jų išdeportavo sunaikinimui, kitus gi vietoje likvidavo.

Prasidėjus karui 1941 m. ir Lietuvai išsivadavus iš komunistų okupacijos, Karolis greit grįžo į Lietuvą ir buvo paskirtas Kaune policijos tarnybon. Susiorganizavus Kainų Priežiūros Įstaigai kainų kontrolė buvo pavesta specialiam policijos įstaigos skyriui, kuriame ir Karolis dirbo.

1944 m. komunistams užimant antrą kart mūsų kraštą, Karolis su žmona vėl išvyko į Vokietiją. Į Vokietiją pasitraukę Lietuvos policijos ir kariuomenės pareigūnai buvo suorganizuoti į lietuviškus karinius dalinius ir nusiųsti atgal į Lietuvą kovo ti su bolševikais Žemaitijos fronto linijose. Čia Karolis, kaip buvęs policijos viršininkas, gavo vokiečių kariuomenės karininko laipsnį. Šie lietuviški daliniai mūšiuose turėjo kruvinių nuostolių ir vėl turėjo trauktis į Vokietiją.

Po vokiečių kapituliacijos Karolis su šeima apsigyveno Vakarų Vokietijoje ir susior-

ganizavus Hanau lietuvių stovyklai, prisijungė prie jos. Dirbo UNRRA sandėlių vedėju, vėliau, sumažėjus stovyklos gyventojams dėl emigracijos, buvo jungtinės Pabaltiečių stovyklos komendantu.

Į Ameriką Karolis su šeima atvyko 1951 m. ir apsigyveno Clevelande. Jų atkviėtimu rūpinosi Julius ir Birutė Smetonai. Būdamas stiprios sveikatos ir didelės energijos, jis ėmėsi kūrimosi darbo, kaip savo asmeniškai gerovei, taip ir organizacinio gyvenimo labui. Įstojęs į ALT S-gos Clevelando skyrių jis labai aktyviai reikėsi ir nuo 1956 m. jį jau matome skyriaus valdyboje. Nuo to laiko be jo talkos jau nebuvo apseita. Jis visur: tai revizijos komisijoje, tai parengimų, žodžių - kur tik reikėjo dirbti, jis visur būdavo. Dar neseniai, tik prieš mėnesį (sausio 16 d.) ALT S-gos sk. valdybos posėdyje Dirvos 60 metų sukakties minėjimo reikalu Karolis, nors ir nesišausdamas stipriai, atvyko į posėdį Lietuvių Namuose, nes jam Dirvos reikalai buvo 'labai prie širdies'. Kiek buvo Vilties D-jos vajų, ar tai patalpų išigijimo reikalu, ar spaustuvės mašinų - Karolis visada buvo stiprus talkininkas ir aukotojas.

Ne vien tik ALT S-goje jis dirbo. Jį matome ir Lietuvių Bendruomenės organizavime, ir valdyboje. Jį matome Karių Ramovės Valdyboje. Jis rėmė Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje, Balfą, žodžiu, tai buvo žmogus draugiškas ir nuoširdus, jam visuomeninės pareigos niekuomet nebuvo per sunkios.

Ramovėnų vardu atsisveikino Feliksas Eidimtas. Jis

LAISVĖS LIETUVIAMS KATALIKAMS!

Nors nei Lietuvos valstybės, nei lietuvių tautos visuma niekadados nebuvo krikščioniška, tikėjimas daugiui buvo ir tebėra pagrindinis laisvės ir kūrybos šaltinis. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" atskleidžia gilaus tarpasmenio ryšio sukurtos tikinčiųjų bendruomenės atsparumą ir kviečia net netikinčius sau-

iškėlė jo drąsą kovojant su komunistais. Paminėjo jo didelį įnašą į mūsų organizacinę veiklą. Apgailėstavo jo perankstyvą mirtį ir pareiškė gilią užuojautą jo šeimos nariams.

Toliau dar prasmingus žodžius atsisveikindami tarė V. Nagevičienė - Birutėčių vardu ir J. Malskis - LB vardu. Gražiai ir jautriai kalbėjo lietuviškai ir angliškai A. Garlauskas. Laidotuvių namuose atsilankė daug jo prietelių, bendradarbių ir pažįstamų. Prie karsto buvo išstatyta Ramovėnų garbės sargyba. Buvo nepaprastai daug gyvų gėlių.

Visi kalbėjusieji pareiškė gilią užuojautą našlei Luizai Morkūnienei ir sūnams - Petriui ir, vos tik 12 metų amžiaus, mažajam Andriukui, taip pat marčiai ir anūkei. Lietuvoje liko brolis Vincas ir sesuo. Brolis Sibiro tremyje išbuvo 15 metų.

Pirmadienį, kovo 1 d., iš N. Parapijos šventovės didelės vilkstinės mašinų buvo nulydėtas į Visų Sielų kapines. Kapinėse jo sūnus Petras padėjo dalyviams palydėjusiems Karolį paskutinėje kelionėje.

Ilsėkis ramybėje mielas tautiet, šios šalies žemėje.

K.K-lis

goti ir ginti pagrindines žmogaus teises.

Krikščioniškosios Lietuvos istorija, prasidėjusi, kai buvo pakrikštytas pirmasis lietuvis, šiais metais žymi dvi reikšmingas sukaktis. Prieš 725 metus krikštą priėmė Lietuvos karalius Mindaugas. Jo siekimas ne tik iškelti Lietuvą pasaulio tautų šeimoje vienybe ir ginklu, bet ir apsaugoti lietuvių dvasią nuo svetimų įtakų, steigiant nuo kitų tautų nepriklausomą lietuvių vyskupiją, buvo prieš 50 metų galutinai vainikuotas savarankiškos Lietuvos Katalikų Bažnytinės Provincijos sudarymu.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė skelbia šiuos metus Lietuvos Katalikų Bažnyčios Metais. Mes jungiamės, kviesdami juos minėti visą lietuviškąją jaunimą: asmeniškai, susirinkimuose, suvažiavimuose studijuojant Lietuvos Katalikų Bažnyčios padėtį; persekiojimo faktų skleidimu kovojant už brolių ir sesių tikėjimo ir religinės išraiškos laisvę; kuriant atnaujinant ir stiprinant tikinčiųjų lietuvių bendruomenės laisvajame pasaulyje.

Tėvynėje Laisvės, laisvėje Tėvynės!

Jaunimo žygis už Tikėjimo Laisvę

Romualdas Bublys Pirmininkas

• Rochesterio lit. mokyklos mokiniai, LB spaudos vajaus talkininkai, Dirvai surado naują prenumeratorių V. Jankūną. Ačiū.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Los Angeles...

(Atkelta iš 13 psl.)

jau 3, kuriuos iškilmingai, bet su dideliu liūdesiu ir skausmu, palydėjo į paskutinę kelionę Anapilin.

R. Muloko dėka, lietuviškame akademiname gyvenime, neolituanų santykių yra kuo puikiausi su Skautais Akademikais ir Ateitininkais Sendraugiais. Šiomis dienomis, R. Muloko iniciatyva, užmegsti ryšiai su 3 lietuvių akademine korporacijom, 3 latvių ir estų Korp!, sudaryti bendrą pabaltiečių akademinių korporacijų Sąjungą, panašia į buvusią nepr. metais SELL.

Geriausios sėkmės L.S.T. Korp! Neo-Lithuania, Los Angeles. (eb)

FREE...SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV
for Certificates of Deposit

Limited offer while supply lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES.
Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5 1/4% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet Susan for a deposit of \$500 or more.

Corning Ware Petite Fours Set for a deposit of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7 1/4% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTENAS

• NAUJO muzikinio veikalo "Pamario pasaka" dviem spektakliais, įvykusiems vasario 28 ir 29 d.d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje, chicagiškis Dainavos ansamblis paminėjo savo veiklos 30 m. sukaktį. Jei premjeros vakarui liko apie porą šimtų neparduotų bilietų 1360 vietų turinčioje salėje, tai sekmadienio spektakliui jų jau pritrūko. Žinia, kad premjera klausytojams padarė gerą įspūdį, greit aplėkė Chicagos ir apylinkių lietuvių, ir jie skubėjo išgirsti antrąjį spektaklį. Pagrindinės "Pamario pasakos" atrakcijos buvo rašyt. D. Bindokienės librete atkurta anų laikų pagoniškoji Lietuva su pajūrio gyventojais — žvejais. Muz. A. Jurgučio sukurtos melodijos dainoms, duetams, trio ir kvartetui gal nebuvo visuotinai originalios, dauguma jų lyg kažkur girdėtos, bet tokios mielos ir artimos eilinio klausytojo ausiai. Ir veiklas ypač įgavo tikrus kūrybinius niuansus, įrėmintas į netikėtai šaunų dail. J. Daugvilos scenoaizdį, pavairintą tikrai išradingu Č. Rukiūnos apšvietimu. Rež. Z. Kevalaitytei-Visockienei pirmajam veiksmo gal sunkiau sekėsi išvesti masines scenas iš nuobodų montazinių rėmų, bet antrajame veiksmo režisierė parodė savo neeilinį talentą, nes čia jau jautėsi ne montažo, bet gyvo dramatinio kūrinio gerai režisūrinei apipavidalinta slinktis. Iš solistų tarpo šiame pastatyme viršūnėse buvo Saulėnė (Momkienė) ir Gintaras (V. Liorentas). Savitai įdomų charakterį sukūrė ir gražiai padainavo Gilvainis (V. Radys), taip pat Guoda (N. Paulauskaitė) ir Laimutis (J. Savrimas). Tai vis žvejai ir jų mergalės, išskyrus Gintarą, paslaptinę gąsvečią iš jūrų, veikale atveriant mitologiją. Pirmąjį veiksmą klasiškai užbaigė J. Puodžiūno studijos mokiniai su balerina V. Karosaite. Nėra čia vietos at-

pasakoti veikalo turinį, pristatyti ansamblio dainų, solo partijų, duetų, trio ir kvartetų tekstus. Tik pabrėžtina, kad tam smagiam pajūrio žvejų gyvenime pinasi meilės intrigos, ypač prieš paslaptinę jūrų svečią Gantarą, audros metu išgelbėjusį žvejus. Antro veiksmo scenos, kuriose skamba maldos dievams, ir kitos klausytoją griebia už širdies. Ne vienoje vietoje su didele meile ir pagarba minima Lietuva. Taip, kad vienoje scenose netyčia pajunti, kad jau ašara drėkina akis, o kitose, kai prasiveržia gyvenimiškos buities dialogai, skaniai šypsaisi. Tose ne vokalinėse, bet dramatinėse scenose pasirodė motina (E. Krasauskienė), Miglė — žvejų kaimo gاندонė (A. Grincevičienė), Senelis (A. Stoškus) ir dar vienas kitas. Susumuojant D. Bindokienė — A. Jurgučio "Pamario pasakos" spektaklius, visgi iš širdies tenka pabrėžti, kad tai buvo vienas iš tų retesnių pastatymų, kuriuose "Dainavos" ansamblis su visais atlikėjais parodė savo didybę. Ko Dainavai trūksta, tai stipresnio vyrų choro. Žinoma, kad kitiems metams jau yra parašytas naujas muzikinis veiklas. Jei jaunimas naujajame sezone įsijungs į Dainavos eiles, ansamblio ateitis tikrai bus užtikrinta. Muz. A. Jurgučio asmenyje ansamblio turi tikrą kūrėją ir pajėgų meno vadovą. Turi ir būrį šaunių veteranų, puikią režisore, nepamainomą dailininką. Turi ir jauną chormeisterę E. Pakštaitę. Turi ir gausią publiką, kurios Chicagoje per abu spektaklius buvo apie 2,500. Dainavos neužmiršo ir mecenatai — rėmėjai, sudėję aukų apie 4,000 dol. Ko dar reikia? Tai būsimiesiems spektakliams geresnio simfoninio orkestro.

• PER 65 su viršum metų Chicagoje gyvuojantis Pirmyn choras, vadovaujamas JAV gimusio muz. K.

Steponavičiaus, nuo 1970 m. be pertraukos kiekvieną žiemą į scenos rampą išveda kurią nors tarptautinę operetę. Šį savaitgalį, kovo 13 ir 14 d.d. Pirmyn choras Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje stato Grafa Liuksemburgą. Tai plačiai pasaulyje žinoma komp. Lehar'o kūrinys. Choras šiuo metu turi apie 50 narių, į pastatymą dar bus įvesta statistai, Lietuvos vyčių šokėjai. Tad viso scenoje bus apie 80 asmenų. Pastatymo meno vadovas, dirigentas ir režisierius muz. K. Steponavičius. Choro vadovavimą jis perėmė 1929 m. 1938 m. su choru aplankė neprikl. Lietuvą ir ten davė visą eilę koncertų. 1940 m. Goodman'o teatre, Chicagoje, pastatė "Carmen" operą, kurios spektaklį žiūrėjo ir nuo bolševikų pabėgęs paskutinis neprikl. Lietuvos prezidentas A. Smetona. Pasak muz. K. Steponavičiaus, prez. A. Smetoną "Carmen" pastatymą nuoširdžiai pagyręs. Šalia "Carmen", Pirmyn choras dar pastatė tris operas ir jis skaitomas operų pradininkų JAV. Anais laikais operėčių Pirmyn choras yra pastatęs apie 30. II pas. karo metu, kai daugumas vyrų išėjo į kariuomenę, choro veikla kuriam laikui susilpnėjo. Karo metu JAV armijos eilėse žuvo šeši choro nariai, jų tarpe ir choro pirm. J. Rukštela. Visgi choras sugebėjo pratęsti savo veiklą iki 1959 m., kai buvo atšvesta choro 50 m. sukaktis. Po to sekė pertrauka iki 1970 m. Tais metais vėl sugrįžus muz. K. Steponavičiui, choro veikla smarkiai įsisiūbavo ir kiekvienais metais apvainikuojami operėčių pastatymais. Įdomu, kad į Pirmyn choro eiles yra įsijungęs nemažas būrys šio pokario ateivių, jie visi su čia gimusiais choro veteranais randa bendrą kalbą ir darnų darbą. Lietuvių visuomenė garbingam Pirmyn chorui ir jo vadovui turi nemažai sentimentų, nuoširdžiai lanko jų renginius ir entuziastingai įvertina. Choras didžiuojasi savo eilėse išauginęs buv. Metropolitan operos sol. Alg. Brazį ir daugiau muzikos pasaulyje žinomų vardų. Tikimasi, kad Grafo Liuksemburgo spektaklius visuomenė seks su įdomumu. Dainavos sukaktuviniame baliuje užkalbintas muz.

Kr. Donelaičio mokyklose

Chicagoje Kr. Donelaičio aukštesniosios mokyklos mokytojai turėjo posėdį, kuriame nebuvo svarstoma administraciniai reikalai, nei mokinių elgesys ar pažymiai, bet buvo aptariami esminiai pedagoginiai klausimai: ar mokiniai suprantą mokytoją, kaip mokytojas perduoda pamoką ir sudomina mokinius ir pan. Paliesti ir svarbūs lietuvių literatūros vadovėlių reikalai. D. Veličkos ir J. Masiionio paruoštų jau laidos baigiasi ir jie toli gražu netinka dabarties mokiniui.

Šiais mokslo metais Kr. Donelaičio aukštesniojoje mokykloje literatūra dėstoma iš Danutės Bindokienės paruoštų konspektų. Tuo būdu tikrinamas jų tinkamumas, nes numatoma, kad ateinančių mokslo metų pradžiai peržiūrėti ir patikrinti konspektai taps knyga.

Nebūtų verta minėti vienos mokyklos mokytojų posėdžio, jeigu jame gvildinti klausimai nebūtų rūpimi visoms lietuviškosios mokykloms. Tuo tarpu, kai lietuviškojo švietimo klausimus nėra galimybių aptarti platesniu mastu, vienos mokyklos mokytojų pastangos į reikalą žiūrėti iš esmės, gali būti paskatu ir kitiems sukrusti. O sukrusti tikrai reikėtų.

Organizuojamos kasmetinės mokytojų studijų savaitės Dainavoje tapo paskaitų ciklu, kurių klausytojų tarpe yra ir mokytojų. Nemokytojai ir nedarbantieji lietuviškose mokyklose

K. Steponavičius pasirodė esąs didelis optimistas.

• PIANISTAS A. Kuprevičius balandžio 10 d. atvyksta į Chicago ir duos koncertą šeštadienį, balandžio 10 d. 5 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Koncertą rengia Dariaus Girėno lit. mokyklos tėvų komitetas. Įdomi koncerto programa bus pritaikinta ne tik vyresniesiems, bet ir jaunimui ir, šalia meninio-kultūrinio antspalvio, turės ir pedagoginį. Tokios apimties koncertas gal bus pirmas Chicagoje. Apie koncertą plačiau kitą kartą, kai bus gauta pilna jo programa.

Vincas Jasas

mokytojai sudaro studijų savaitės dalyvių daugumą.

Gražia prošvaiste lietuviškojo švietimo darbe buvo New Yorke įvykęs rytinio pakraščio mokytojų suvažiavimas. Bet JAV viduryje, Chicagoje, nesitikime, kad toks įvykis greitu laiku įvyktų, nors čia turime dvi LB apygardos valdybas su dviem švietimo vadovais, o ir vyriausia švietimo vadovybė ranka pasiekama. Tačiau švietimo reikalai nesulaukia reikiamo dėmesio. Pvz. Helsinkio konferencijos reikalu mūsų spaudoje buvo daugiau prirašyta nei praėjusiam penkmetėje apie lietuviškąjį švietimą, buvo keliamama ir simpoziumai rengiami.

★

Mokytojų, tėvų ir tėvų komitetų artimi ryšiai ir bendradarbiavimas yra mokyklos išsilaikymo laidas. Taip pat užtikrinamas mokslo lygio, tvarkos ir drausmės palaikymas.

Ypač kai renkamas tėvų komitetas mokyklos tėvų susirinkimai dalyviais nebūna gausūs. Taip pat yra ir Kr. Donelaičio mokyklose. Todėl artimesniems ryšiams su tėvais užmegsti ir plačiau tėvus su mokykla ir jos reikalais supažindinti, Kr. Donelaičio mokyklose įvesta, taip vadinama, tėvų diena.

Šiomet tėvų diena buvo labai sėkminga. Gausiai susirinkę tėvai išklausė Kr. Donelaičio aukštesniosios ir pradinės mokyklų direktoriaus Juliaus Širkos ir tėvų komiteto pirm. Albinos Ramanauskienės pranešimus ir vėliau lankydami klau-

(Nukelta į 16 psl.)

CHICAGOS LIETUVIŲ CHORAS PIRMYN

s t a t o

FRANZ LEHARO TRIJŲ VEIKSMŲ OPERETĖ

"GRAFAS LIUKSEMBURGAS"

Dalyvauja:

A. Brazis, Kristina Mileriūtė, V. Liorentas, Eleonora Zapolienė, A. Snarskis, Alvina Giedraitienė, R. Stakauskas, A. Koveza, J. Panka, J. Vieraitis ir kt. 21 narių simfoninis orkestras. Režisierius — dirigentas muz. Stephens-Steponavičius.

Šeštadienį, kovo mėn. 13 d.

8 val. vakare

ir

sekmadienį, kovo mėn. 14 d.

3 va. po piet

MARIA HIGH SCHOOL AUDITORIJOJE
CHICAGOJE

Bilietai gaunami:

Marginiuose,

2511 W. 69th St.

Chicagoje.

Bilietai kainos:

Parteris: 8, 7, 6, 4 dol.

Balkonas: 8, 6, 4 dol.

ANTANAS GRINIUS

Detroito lietuviai

ANTRAS KAIMAS DETROITE

Antras Kaimas iš Chicago vasario 28 d. buvo atvykęs Detroitan ir Kultūros Centre apie dvi valandas juokino detroitiešius. Rengėjai buvo gerai pasiruošę ir viską sutvarkę. Spektaklio metu vieni sėdėjo prie stalų, o kiti salės viduryje. Sėdėjo ten kur kam patiko. Pradėta LB posėdžiu, kuriam pirmininkavo Romas Stakauskas ir sekretoriavo Jūratė Jakštytė. Jis mums kažkokio įspūdžio nepadarė, tik gražino į praeitų metų LB susirinkimą, kuris labai panašus ir skandalingas buvo kaip ir šis parodytas. Ir mes juokiamės ne iš ko kito, o iš savo darbų. Tas ir programoje pasakyta: Juokingi esame ne mes, juokingas yra gyvenimas.

Ir taip Antras Kaimas įvairiais pasirodymais su 15 min. pertrauka išlaikė mus kėdėse geras dvi valandas. Vieni jų pasirodymai buvo

CHICAGO

(Atkelta iš 15 psl.)

sėse kalbėjosi su mokytojais ir matė dirbančius savo vaikus.

★

Lietuviškųjų mokyklų išlaikymo klausimą sprendžiant, kas metai mokyklų vadovybės ir tėvų komitetai turi daug sunkumų. Išlaidų sumos didėja, o esminės mokyklų pajamos sudaro tėvų mokamas mokestis, kurį neįmanoma tiek pakelti, kiek kyla išlaidos. Mokyklai, ypač kuri rūpinasi ir mokslo priemonių paruošimu ir išleidimu ir moka dideles sumas už patalpas, tik mokslapinigiais išsiversti neįmanoma. Todėl kiekviena mokykla remti ateinanti auka yra labai vertinga.

Vincas Jasas nebūdamas dideliu turtuoliu, bet giliai suprasdamas lietuviškojo švietimo svarbą ir sunkią finansinę padėtį, šiais metais Kr. Donelaičio mokykloms įteikė 1,000 dol. auką. Tai antroji V. Jaso tūkstantinė Kr. Donelaičio mokykloms.

Pernai, Kr. Donelaičio mokykloms minint 15-kos metų veiklos sukaktį, V. Jasas įteikė tūkstantinę ir šiais metais įteikęs tūkstantinę atsisveikindamas pasakė ne sudiev, bet iki pasimatymo. V. Jaso veiksmas yra ne vien medžiaginė parama mokyklų išlaikymui, bet didelis paskatinimas mokytojams ir tėvams kantriai ir ištvermingai dirbti tautinės gyvybės išlaikymui.

Jonas Jasaitis

ilgesni, o kiti visai trumpi. Blikstelėjo kaip žaibas, murmtelėjo kai ką, ir pranyko. Kartais ir nugirsti sunku buvo. Jie pateikė gan daug tų gyvenimo įvykių. Svečiai tuos perduodamus įvykius įvairiai priėmė: vieni plojo, kiti juokėsi ir tretieji tik nusišypsojo. Kartais ir juoktis nebuvo iš ko. Bet buvo rimtų ir malonių pavaizdavimų. Kas ne kas, bet idealių žmonių pavaizdavimas tikrai tur būt ne vienam vyrui patiko. Jos tokios švelnios ir malonios. Tikri angelukai.

Skyrybos ir šeimos afera šiaip sau. Tik ar reikėjo motinai išduoti paslaptį ir pasakyti sūnui, kad tėvas nesąs jo tėvas ir jo pasirinktoji gražuolė nėra sesuo kaip kad tėvas jam pasakė. "Koks nusikaltimas tokia ir bausmė" pavaizdavime visiems į akis krito teismo procedūra ir jo vykdymas. O kai nusikalteliui šu didelėmis žirkklėmis nukirpo "bumbuliukus" ir jie nuriėdė į salę, įspūdžio nepadarė. Vaizduojamoje poezijoje vakaronėje poetė Balandytė poeziją taip negarsiai skaitė, kad ir salės 2 eilėje sėdint mažai girdėjosi. Gimtinėje pasižvalgus pavaizduoti net keli pasirodymai: Buvome nuvesti į Vilnių prie Gedimino pilies, parodyta Lietuvoje didelė pažanga alkoholizme. Neblogai visus nuteikė paskutinis pasirodymas "Laimingi broliai" pasaką. Karo maršai, pasiruošimas, žygiavimas, šaudymas, laimėjimas ir jų apdovanojimas teikė gražų vaizdą.

LB Detroito apylinkės valdybos spaudos ir informacijos vadovas Stasys Garliauskas padėjo aktoriams ir Jūratei Jakštytei įteikė dovaną, o Rita Neve-rauskaitė ir Kristina Veselkaitė visiems aktoriams priėmė po raudoną gėlę. Antro kaimo aktoriai Jūratė Jakštytė, Vaigalė Kavaliūnaitė, Juozas Aleksiusas, Eugenijus Būtėnas ir Romas Stakauskas ir tarp jų įsimaišęs detroitiešis Karolis Balys. Šviesas ir garso efektus tvarkė Vincas Lukas ir Jonas Kaunas. Prievažda Algirdas T. Antanaitis. Vaidinimui praėjus, buvo pašalintos iš vidurio salės kėdės ir Rimo Kaspučio orkestrui grojant vyko šokiai.

KANDIDATUOJA Į KONGRESĄ

Inž. Algis Zaparackas kandidatuoja į JAV kongresv 18 distrikte ir ta proga kovo mėn. 1 d. turėjo pasikalbėjimus su Amerikos laikraščių korespondentais.

Vasario 14 Clevelande susituko R. Staškutė ir R. Šilbajoris su pamergėmis ir pabroliais. Iš kairės: Staškus, Giedraitytė, Rauba, Čiuberkytė, Šilbajoris, jaunieji R. ir R. Šilbajoriai, Gruzdytė, Rauba, Raubienė, Vytuvis ir Gaizdytė. J. Garlos nuotr.

TAUTODAILĖS PARODA

Viktoro Veselkos ir Juozo Jasiūno tautodailės paroda įvyks Kultūros Centre kovo 27-28 d. Jie abu taip pat dalyvaus su savo darbais Eucharistiniame Kongrese Philadelphiaje rugpjūčio 1-8 d. Veselka reiškiasi daugiausia medžio drožiniuose, o Juozas Jasiūnas tautinio meno audiniuose.

KAZIUKO MUGĖ

Skautai ir skautės stro-piai ruošiasi Kaziuko mugėi, kuri įvyks kovo 14 d. 11:30 val., tuoj po šv. mišių, Kultūros Centro salėje. Tai bus gera proga visų trijų parapijų lietuviams susirinkti į vieną vietą ir praleisti sekmadienį. Pasivaikinti ir pakalbėti. Skautai visų laukia ir visiems pasiruošę patarnauti.

Skautų tėvų komitetą sudaro: Eugenijus Jankus — pirm., Nijolė Raguckienė — vicepirm., Vytautas Radzevičius — išd., Birutė Barauskienė — sekr., Eugenija Zubrickienė, Algis Rudis — nariai. Tėvų komiteta rūpinasi Kaziuko mugės valgykla ir artėjančią abiturientų-čių baliumi, kuris įvyks gegužės 15 d.

LIETUVIŲ FONDAS

Birutė Kutkutė L. F. nauja narė vasario 29 d. L. Fondo ir rengiamo kovo 27 d. Kultūros Centre koncerto vakarienės reikalu kalbėjo per "Lietuvių Balsas" radijo valandėlę. Čia Birutė sumušė visus rekordus ir įrodė, kad ir čia baigęs mokslus jaunimas moka gražiai ir taisyklingai lietuviškai kalbėti.

Paskutiniu metu į Lietuvių Fondą įstojo: su 100 dol. įnašu Antanas Kukanas, Elena ir Vytautas Čižauskai, Birutė Kutkutė, Stasys Vilkas, Juozas Sinkus ir Elena ir Jurgis Baubliai. Įnašus padidino: Sofija ir Adolfas Vasiuliai iki 200 dol. Jonas Šepetys iki 300 dol.

L. F. ir vajeaus reikalus per radijo valandėlę "Lietu-

viškas Balsas" kovo 21 d. kalbės Liuda Rugienienė. Komiteto posėdis įvyks pirmininko V. Kutkaus namuose kovo 18 d. 7 val. vak.

NAUJA LN VALDYBA

Lietuvių Namų Draugijos susirinkime įvykusiame vasario 29 d. savuose namuose išrinkta 1976 metams tokia valdyba: Mykolas Kizis — pirmininkas, Antanas Norus — administratorius ir finansų sekretorius, Pet-

ras Bliūdžius — išdininkas ir Vincas Lorentas — ūkio vadovas. Revizijos komisija palikta ta pati: Antanas Sukauskas — pirmininkas ir Bronius Tatarūnas ir Jonas Šostakas sr. — narial.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS
PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVE. (tarp 51 ir 52 g-vės)
FLOOR 21st NEW YORK, N. Y. 10022

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124-7707 147St.	Tel.: 612-432-7063
New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	AL 4-5436
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6068
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irrington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irrington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2356
Hartford, Conn. 06106 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. 07505 — 60 Broadway	345-2028
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th. St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 1826 Divisadero St.	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Fort Wayne, Ind. 46808 — 1807 Beimeke Rd.	432-5402
Woodhaven, N.Y. 11421 — 94-08 Jamaica Ave.	341-4712
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440
Trenton, N.J. 08620 — 4 Quay Court	609-585-4867

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Amžinybės uostą...

'Ieškodami laimės kitiems
randame savąją.'

Platonas

VIETOJE NEKROLOGO-
A.A.
STEPONAS NASVYTIS
1883.8.19 - 1976.2.26

'Kai mirsiu, tu, širduk, prisimink mane savo gražiu žodžiu', prieš trejetą metų su šypsena savo ramiaame, tau-riame lietuviško patricijaus veide, kalbėjo man a.a. Steponas Nasvytis, išklauses mano trumpos sveikinimo kalbos jo 90 metų gimtadienio proga. Prisimenu jo gyvenimo audrų nesudrumstą ramų veidą, kurio vystanti skruostą pažado ženklą su pagarba pabučiavau, tuo lyg ir paženklindama ilgąmetę bičiulystę. Nei gentkarčių praraja, nei pažiūrų bei įsitikinimų skirtumai netrukė jam draugauti su visais, kas tik jo draugystės ieškojo, kas jo patarimo klausė, kas su juo norėjo bet kuria tema vesti diskusijas. Visą savo ilgą gyvenimą nuo Palolyčio, savo gimtinės, nuo Charkovo, Subačiaus, Maskvos, Kauno, Bavarijos stovyklų iki Clevelando, jos buvo asmenybė nusistovėjusių, tvirtų principų, kurių nei gyvenamoji vieta, nei laiko bėgis nepajėgė pakeisti: meilė žmogui, šviesus optimizmas ir absoliutus lojalumas savo tautai tvirtų tautinių pažiūrų rėmuose. Nežiūrint to, jis gėrbė kitų nuomonę, neniekino skirtingų įsitikinimų ir todėl buvo mėgiamas visu, kurie turėjo laimės jį pažinti ar su juo drauge dirbti.

Šio šimtmečio pradžioje, kai Lietuvos laisvės idėja dar tebebuvo 'Laimė Žiburio' ieškojimo stadijoje ir mūsų tautos žmonės gyveno priešpaudos ir koyos už būvį laikotarpi, Steponas Nasvytis buvo vienas tų lietuviškumo ažuolų, kurio jokia karo

audra nepajėgė pakirsti, o vėliau, po daugelio metų, jokie tremties ir emigracijos vargai nepajėgė palaužti nei pakeisti. Kai didelė dalis mūsų ankstyvųjų prieškarinių inteligentų, studijavusių užsienių universitetuose, svyravo svetimų kultūrų įtakoje, velionis nebuvo paliestas oportunistų bangų ir jau tada, tiek savo profesiniame darbe, tiek asmeniškame gyvenime, skleidė lietuviybės idėją konkrečiais darbais. Jo gilus patriotizmas nesireiškė didingomis, tuščiažodėmis prakalbomis nei žygdarbiais karo lauke. Jis, kaip tas kantrusis mūrnikas statydamas didžiulį pastatą - plytą prie plytos, savo gyvenimą taip tvarkė, kad kiekviena jo gyvenimo valanda, kiekviena diena nešė sąmoningą duoklę savo tėvų žemei, ar tai būtų šeimos gyvenime, ar visuomeninės veiklos, šalpos darbo, ar kultūrinėje srityje.

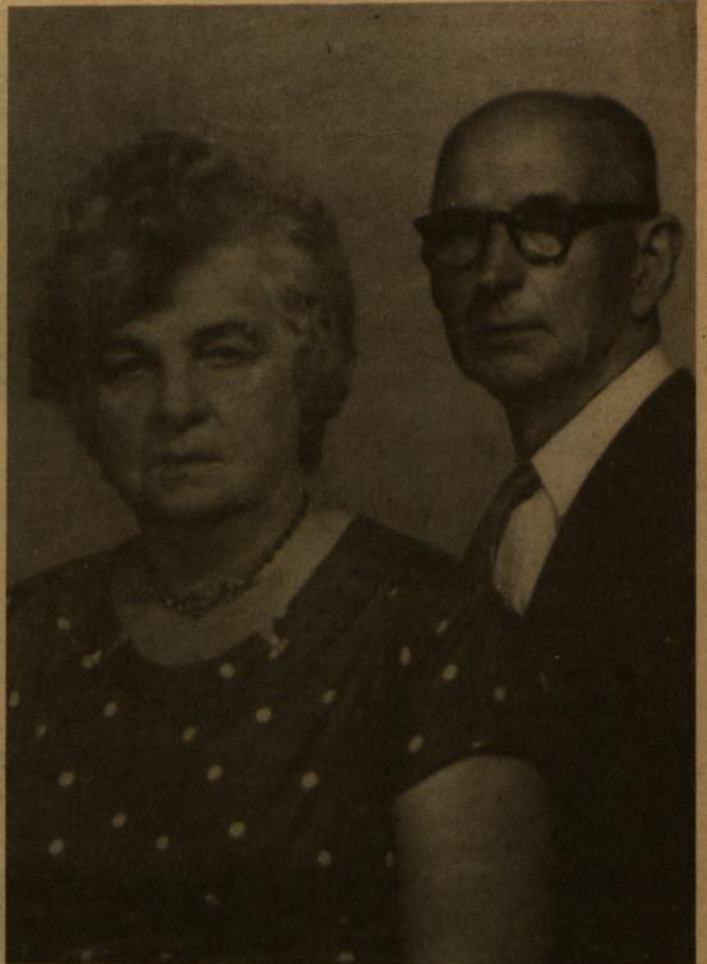
Kaip profesionalas farmaceutas, mokslus farmacijos srityje baigęs 1907 metais Charkovo universitete, 1912 metais buvo vienas iš lietuvių farmaceutų sąjungos Rusijoje steigimo iniciatorių. O Nepriklausomoje Lietuvoje, toliau tęsdamas savo veiklą profesinėje srityje, eilę metų buvo Lietuvos Vaistininų Draugijos pirmininku bei farmacijos žinių redaktoriu. Jam vadovaujant, 1938 metais buvo išleista pirma ir vienintelė Lietuvos farmakopeja.

Kaip visuomenininkas, jau nuo 1906 metų aktyviai veikė ūkininkų rateliuose, o 1907 metais, sukūręs šeimą su Juzefa Kemešyte - talentinga, gražaus balso savininke, drauge su ja statė 'klounų' vaidinimus, rengė lietu-

viškus vakarus ir, per savo aktyvią lietuvišką veiklą, pateko į caro valdžios 'nepatinkimų' asmenų sąrašus. Karo įvykių priversti, Steponas ir Juzefa Nasvyčiai persikėlė į Maskvą. Ir ten jų šeima tapo lietuviškos veiklos centru, tremtinių šalpos židiniu.

Gyvendamas turiningą, idomų ir darbštų gyvenimą, jis negalvojo apie save. Visa rūpindamasis tais, kuriems jo pagalba buvo reikalinga ir naudinga, Steponas Nasvytis rado gyvenimo džiaugsmą ir prasmę kitų laimėje. Tai liudija ne vien jo šalpos darbai Rusijoje tremtiniams šelpti Pirmojo Pasaulinio Karo metu. Po daugelio metų, tremtinių stovykloje pats būdamas tik vienas iš daugelio tūkstančių benamių, Steponas Nasvytis jau planavo pagalbą kitiems, dar neturėdamas vizos į laisvę. Apsigyvenęs Clevelande, pradėjo dėstyti Berlitzo svetimų kalbų mokykloje ir tuo pačiu metu su nepaprasta energija ir ištverme organizavo Čiurlionio Ansamblio perkeldinimą kompaktiškai vienetu su šeimomis į vieną vietą - Clevelandą, kad jo taip mylimas ansamblis galėtų neišblaškytas tęsti savo darbą toliau. Įsikūrus Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, velionis su savo artimais bičiuliais - K. Mažonu ir Liudžiumi, įsteigė centrinę LB apylinkę, kuriai priklausė pavieniai išblaškyti tautiečiai, gyvenę tose vietovėse, kur PLB skyrių nebuvo. Virš 15 metų Steponas Nasvytis vadovavo Vasario 16-osios gimnazijos šalpos būreliui, ir tą mūsų lietuviybės centrą Vokietijoje yra parėmus tūkstančiais dolerių, kruopščiai surinktais iš pavienių būrelių narių.

Mylėjo jis ir tą kraštą, kuris jam ir jo šeimai suteikė pastogę. Jau būdamas beveik 87 metų, pirmą kartą skrido lėktuvu į Washingtoną aplankyti savo ištėkėjusios dukraitės Birutės Augustinavičiūtės-Flynn. Viešnagės metu jaunoji pora velioniui aprodė Amerikos sostinės paminklus, istorinius pastatus ir t.t. Grįždamas lėktuvu jis stebėjo po kojomis bėgančią žemę ir pasakė: 'Dabar tikrai pamačiau Amerikos didybę'.

A. A. Juzefa ir Steponas Nasvyčiai.

Iki beveik 90-ųjų savo amžiaus metų velionis vedė plačią korespondenciją su savo išsiblaškusiais bičiuliais ir giminėmis abipus Atlanto. Už kiekvieną, kad ir menkiausią paslaugą, jis atsidėkodavo dailiu, malonių laiškučiu. Jo šeima, kurios keturi vaikai, sekdami savo tėvo pėdomis, ir toliau daro įnašą į mūsų lietuviybės išlaikymo ir visuomeninio darbo dirvą, apie savo tėvą pasakojama ne vien su pasididžiavimu, bet ir su nepaprasta meile, kuri kyla ne tik iš natūralios pagarbos tėvui. Tai meilė artimiausiam draugui ir bičiuliui. Reikia pasakyti, kad retai terandame gyvenime tokį santykį tarp tėvų ir vaikų, kuris nėra pagrįstas vien igimtos giminytės ryšiu, bet dvasinio bendravimo aktyvu. Inž. dr. Algirdas Nasvytis, kurio namuose velionis pergyveno savo gyvenimo sunkiausius paskutinius mėnesius, apie savo tėvą atsiliepia šitaip: 'Tai buvo nuostabus optimistas, kuris visada apie save skleidė viltį ir tikėjimą į geresnį rytojų. Per paskutines kūčias, susirinkus gausiai šeimai, su visais vaikais ir vaikaitais, tėvelis pasakė nuostabiai gražią kalbą, išpėdamas visus, kad gyventų broliškai, vieni kitiems padėtų ir būtų vieningi'. Prof. Aldona Augustinavičienė, velionio duktė, ir Juozas Augustinavičius - velionio žentas, su kuriais Steponas Nasvytis išgyveno 34 metus, pareiškė, kad jiems buvo nepaprasta laimė būti drauge su žmogumi, kuris ne tik savo skaidria nuotaika visada visus pradžiugindavo gyvenimo krizių metu, bet taip pat ir savo intelektualiniu bendravimu papildė savo dukros gyvenimą, kuri, pragarsėjusi kaip populiari paskaitininkė, savo tėvo asmenyje rado objektyvų kritiką, patarėją ir idėjų įkvėpėją. Atvykęs Amerikon, užimtas visuomeniniais

reikalais, dėstymu bei plačiu susirašinėjimu, Steponas Nasvytis savo dvi dukraitės Birutę ir Eglę Augustinavičiutes, išaugino lietuviškoje dvasioje, sugebėdamas joms perduoti tą grynąjį lietuviškumą, kuris išlieka visam gyvenimui. Jis jas mokė namuose ne vien lietuvių kalbos, gramatikos, istorijos, bet dėstė joms literatūrą ir, savo pasakojimais apie Lietuvą, sugebėjo perduoti dalį tos meilės Lietuvai, kurios jis pats turėjo neišsemiamus išteklis.

Pianistė Birutė Smetonienė prisimena savo jaunystėje tėvą kaip didžiausią autoritetą krizės, o ypatingai ligos atveju. Jai susirgus, ne gydytojas turėjo 'gydomąją galią', bet tėvo buvimas. Iš jos pasakojimų iškyla charakteringas velionio gyvenimo epizodas, kuris parodo, kad jis turėjo nepaprastus energijos ir optimizmo išteklis. Vieną rudenį, šeimai gyvenant Bečių dvare, sudegė klojimai su visu pašaru gyvuliams ir ištekliais pavasario sėjai. Tai tikra ūkininko tragedija, kuri visai šeimai atrodė kaip nepakeičiamas smūgis. Tačiau Steponas Nasvytis neleido laiko rankų laužymui. Nedelsdamas pradėjo daryti derybas su kaimynais, užpirkto būtiniausių išteklių, ir gyvenimas vėl ėjo toliau normalia vaga. Jis nebijojo pavojaus, jis nepalūžo nuo nelaimių, jis sugebėjo įžiūrėti prasme kiekviename gyvenimo pradžioje kaip žmogaus žemėje egzistencijos būtiną, neišvengiamą dalį. Jo gilus tikėjimas į Dievą, neribota meilė savo tautai, nuolatinis darbas jos naudai - buvo jo gyvenimo turinys. Gyvendamas kitiems, jis džiaugėsi kiekviena diena, džiaugėsi kitų džiaugsmiais. 'Aš savo gyvenime nesu sutikęs žmogaus, kuris būtų toks suprantantis

(Nukelta į 18 psl.)

Prie a. a. Stepono Nasvyčio kapo giminės ir artimieji.

V. Bacevičiaus nuotr.

PILENŲ TUNTO VAKARAS

Jie vadino savo užgavėnių vakarą blynų balium, bet tie išgarsinti ir visai apdainuoti blynai kažin kaip dingo visame tame įvairių sukūryje: scenos veikalelis, muzika, kupletai, šokiai, loterijos ir t.t. buvo visas tas turinys, kuris perpildytai lietuvių namų salei su netikėtai gausiu jaunimo būriu suteikė gero, smagaus ir triukšmingo pasilinksminimo ir pramogos.

Scenos vaizdelis "Nuoty-

kis žiemos iškyloje" su savo televizijos tipo "happy end" buvo gera vakaro programos pradžia. Režisieriui Z. Peckui buvo daug kantybės ir nervų pareikalavęs darbas išmokyti jaunus skautukus atlikti jiems skirtus vaidmenis. Reikalą apsunkino dar ir tas faktas, kad kai kuriems iš artistų tenka nugalėti lietuvių kalbos ir ypač kirčiavimo pinkles... Bet jie buvo drąsūs ir pakankamai garsūs (garsingi) ir žiūrovai suprato, ką jie norėjo pavaizduoti. Gana sklandžiai savo roles atliko Alg. Miškinis, J. Muliolis, Apanavičius, R. Urbaitis ir A. Ežerskis. Trumpesnius vaidmenis taip pat gerai atliko R. Belzinskas,

Blynų baliaus programą atlikę Pilėnų ir Neringos tuntų skautai ir skautės.

V. Bacevičiaus nuotr.

Nasvytis...

(Atkelta iš 17 psl.)

užjaučiantis ir tolerantiškas, kaip mano tėvas', kalbėjo jo jauniausias sūnus inž. Pijus Nasvytis. 'Didžiausio nemalonumo atveju aš galėjau kreiptis į jį ir žinojau, kad ne būsiu atstumtas, pasmerktas... Tai vienintelis mano gyvenimo draugas, kuris manęs negalėjo nuvilti ir kuriuo aš galėjau neribotai pasitikėti. Jis buvo mūsų visų mylimas, nes nieko neteisdamo, nieko nesmerkdamo... Tėvelis neturėjo priešių.'

...Jis neturėjo priešių. Tie, kurie turėjo laimės jį pažinti, turėjo progos iš arti stebėti žmogų, kuris savo asmenybės taurumu spinduliavo į aplinką skleisdamas viltį, brolišką meilę ir lojalumą savo tautai, viso to nepiršdamas žodžiais, bet gyvenimo pavyzdžiu.

Ir aš, tęsėdama žodį, miniu jį po mirties kaip vieną iš mano gyvenimo šviesiausių asmenybių...Jo pavyzdys, rodęs per 93 metus kelią į pilnutinį lietuviškos asmenybės gyvenimą, neliks be pėdsakų. Tardama savo paskutinį sudie, aš tikiu, kad amžinybės uostas bus jam svetingas, tas uostas, į kurį kada nors suplauks visi mūsų laivai.

Su blynais ir skanumynais į salę įžygiuoja Nasvytis, Gudėnas, Jokūbaitis, Puškorius, Johansonas ir kiti.

V. Bacevičiaus nuotr.

Gudėnas, L. Johansonas ir neringietės Ridelytė ir Bliumentalytė.

Po scenos vaizdelio vyresniųjų skaučių grupė, vadovaujant talentingai R. Giedraitytei, palinksmino publiką sąmoningais kupletais ir vaizdeliais palydint piano muzika.

Vaišės paruošė pilėniečių tėvų komiteto ponios: B. Mainelienė, L. Nagevičienė ir M. Puškorienė su visu būriu talkininkių. Valgius išnešiojo patys skautukai. Kad tas painus darbas neviesiems lygiai sekėsi tai jau

galima suprasti. Bet kantūrūs svečiai dėl to nepyko.

Bare linksmi svečių troškulį malšino V. Žiedonis ir B. Butkus. Visa tvarka ir atskaitomybė rūpinosi tėvų komiteto pirm. J. Gudėnas ir narys G. Barzdukas. Talkininkavo Pr. Mainelis, V. Biliūnas, v. s. VI. Bacevičius, R. Apanavičius ir eilė kitų.

Labai visiems patiko R. Strimaičio (jau sveikstančio po sunkios automobilio nelaimės) orkestras. Jie groja gražiai, su aiškiu ritmu ir nuotaika.

Gražių dovanų loterijai padovanojo v. s. N. Kersnauskaitė, Neringos tuntininkė s. A. Muliolienė, Br. ir Akv. Gražuliai, p. Čipkienė, v. s. VI. Bacevičius.

Tikslas pasiektas! Bendras darbas, į kurį buvo įtraukta daugybė žmonių pradedant vilkiukais ir baigiant tėveliais — mamytėmis ir senais skautininkais, suteikė malonaus pasitenkinimo visiems dirbusiems, sukėlė gražaus pelno būsimesiems pilėnų žygiams paremti, o visiems atsilankiusiems svečiams gražią pramogą. (pk)

• Grandinėlių tėvų susirinkimas yra šaukiamas kovo mėn. 14 d., 2 val. p. p. E. Cleveland YMCA patalpose (kampas Euclid ir Lee). Susirinkime kviečiami dalyvauti visų grupių šokėjų, muzikantų tėvai. Susirinkimo dienotvarkėje numatyta tėvų dalyvavimas bendroje šokėjų, muzikantų repeticijoje, Grandinėlių koncertų Chicagoje (kovo 27), Philadelphiaje (balan-

džio 24), Kearny, N. J. (balandžio 25) reikalai, grupės dalyvavimas V-toje šokių šventėje Chicagoje. Lygiai taip pat bus aptariamas Grandinėlių Viliotinio ba-

lius, kuris įvyksta gegužės 8, Slovėnų auditorijoje, grupės apdraudos reikalai, materialinė ir moralinė pagalba, ateities perspektyvos.

Nusipelnusiam visuomenininkui

A + A

STEPONUI NASVYČIUI

mirus, giliai užjaučiame dukras, sūnus, jų šeimas ir gimines

Clevelando Birutietės

Geram prieteliui

A + A

STEPONUI NASVYČIUI

mirus, Jo dukteris ir sūnus bei Jų šeimas nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu

Jadvyga Tūbelienė

A + A

STEPONUI NASVYČIUI

amžinybėn iškeliavus, liūdesyje likusiems vaikams, dukroms ALDONAI ir BIRUTEI su šeimomis, sūnums ALGIRDUI ir JAUNUČIUI su šeima, broliui ANTANUI su šeima ir kitiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Antanas ir Veronika Garmai

A. A.

STEPONUI NASVYČIUI

mirus, dukroms, sūnums ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Lazdinių šeima

Mielą Kolegą

ANTANĄ KALVAITĮ,

jo broliui STASIUI Kalifornijoje mirus, nuoširdžiai užjaučia

Lietuvių Tautinio Akademinių Sambūrio Chicagoje Valdyba ir nariai

DĖMESIO!

Jeigu Jūs svarstote persikelti iš vienos vietos į kitą ir Jus vilioja gyvenimas be rūpesčio apartamente, tai šiuo metu rasite gražų pasirinkimą sekančiuose pastatuose:

BEACON HILL — WHITE STONE MANOR — ir WESTROPP MANOR apartamentuose, kurie yra patogiose susisiekimo vietose ir lietuvių gyvenamose apylinkėse.

BEACON HILL — 22230 Euclid Ave. yra šešių aukštų, turi suomišką pirtį žiemai ir maudymosi baseiną vasarai ir taip pat svečiams priimti erdves patalpas su virtuve ir kitais patogumais.

WHITE STONE MANOR — 18001 Lake Shore Blvd. visai naujas pastatas tik septyniolikos butų, kurie susideda iš vieno ir dviejų miegamųjų, o taip pat ir vienam žmogui patogaus tik vieno didelio kambario su virtuve.

Kainos mėnesiui nuo \$155.00 už vieno kambario butą, nuo \$185.00 už vieno miegamojo butą ir nuo \$225.00 už dviejų miegamųjų butus. Visi butai turi modernius kilimus, plytas, šaldytuvus, indams plauti mašinas ir vėsintuvą. Nuoma padengia vandenį ir šilumą.

WESTROPP MANOR — 14206 Westropp Ave., dviejų aukštų pastatas, taip pat su visais patogumais, kur ekonomiškos nuomos prasideda nuo \$145.00 už vieno miegamojo butą.

Teirautis: telefonu 481-1604
NASVYTIS ENTERPRISES, INC.
18009 Lake Shore Blvd.
Cleveland, Ohio 44119

(6-7)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

MIRĖ STELLA PRAŠKEVIČIENĖ

Š.m. kovo 6 d. mirė Stella Praškevičienė, sulaukusi 85 metų amžiaus. Ateinantį mėnesį ji su savo vyru Antanu Praškevičiumi būtų šventę 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Stella ir Antanas Praškevičiai yra vieni iš pirmųjų Dirvos skaitytojų, kada ji prieš 60 metų pasirodė Clevelande. Jie aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje ir po karo daug prisidėjo prie Čiurlionio ansamblio įkurdinimo Clevelande.

Liko nuliūdime vyras Antanas, dukterys Evelyn ir Donna su šeimomis.

Buvo pašarvota Louis Bodnar laidojimo koplyčioje. Palaidota trečiadienį, kovo 10 d. Šv. Kryžiaus kapuose.

Velionės vyrui, dukroms ir artimiesiems reiškiamas užuojauta.

• INŽ. RIČARDAS S. PAULIUKONIS, kaip praneša Official Gazette 1976 m. sausio nr.-je, išlaikė JAV 'patent office' egzaminus. Tai įgalins dirbti išradimų patentavimo privačioje praktikoje. R. Pauliukonis per paskutinius 10 metų yra padaręs apie 50 išradimų, kurių bent pusę pats yra apgynęs įvairiose srityse, pradedant nuo torpedų ir jų variklių, cheminės energijos, tęsiant šaltųjų dujų srity bei instrumentacijoj, baigiant kontrolės elementais ir įvairiomis pompomis. Iš inžinierių tai bus bene vienintelis lietuvis JAV, galintis patentų teisę praktikuoti. Linkime daug sėkmės.

• Kun. G. Kijauskas, SJ, Dievo Motinos N. P. parapijos klebonas, kovo 3 d. grįždamas iš Brazilijos lėktuve susirgo ir iš Clevelando aerodromo buvo tiesiai nuvežtas į Lake County Memorial ligoninę ir tą pačią dieną buvo operuotas. Po operacijos dabar jaučiasi gerai, bet dar turės pasilikti ligoninėje apie savaitę laiko. Operacija buvo padaryta plaučiuose. Linkime greit pasveikti ir grįžti prie pastoracinio darbo.

• Justas ir Jadvyga Kuncaičiai, gyv. Novelty, Ohio, vietoj gėlių a. a. Steponui Nasvyčiui mirus, atsiuntė Dirvai, kurią velionis mylėjo, paremti 20 dol. Ačiū.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio, 44094. Tel. 943-0910.

• LB Clevelando Apylinkės metinis susirinkimas įvyks š. m. balandžio 3 d. 7 val. vak. Lietuvių namuose. Dienotvarkėje: apyl. valdybos ataskaitiniai pranešimai, atstovų dalyvavusių IIPLJ kongrese pranešimai ir įspūdžiai pajavirinti skaidrėmis ir filmais. Valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai, įvairūs kiti reikalai, pasiūlymai bei sumanymai. Visi Clevelando lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

VYTAUTO SMETONOS KONCERTAS

Šį šeštadienį, kovo 13 d. 8 v. v. Cleveland Music Settlement School salėje, 1125 Magnolia Dr., įvyks pianisto Vytauto Smetonos koncertas.

Programoje Baħo, Beethoveno, Prokofievo ir Schumano kūriniai.

Po šio koncerto V. Smetona vyks į Dallas, Tex., dalyvauti jaunųjų pianistų konkurse. Linkime jam sėkmės.

• Į JAV LB Tarybą Ohio apygardoje kandidatuoja ketuliolika asmenų: A. Babickienė, R. Bublys, dr. H. Brazaitis, dr. A. Butkus, J. Budrienė, dr. E. Lenkauskas, inž. R. Kudukis, kun. G. Kijauskas, SJ, Z. Dučmanas, J. Malskis, adv. A. Širvaitis, K. Vaičieliūnienė, dr. A. Nasvytis ir K. Žiedonis. Iš 14 kandidatų į tarybą bus išrinkti Ohio apygardoje tik 6. Rinkimai įvyks balandžio 24 d. ir 25 d.

• Inž. R. Kudukis, Clevelando miesto viešųjų įmonių direktorius, lankydamasis tarnybos reikalais Washington, tarėsi su Baltųjų Rūmų pareigūnais apie galimybę pakviesti prezidentą Fordą dalyvauti JAV lietuvių tautinių šokių šventėje, kuri įvyks Chicagoje rugsėjo mėn. Gavęs iš Baltųjų Rūmų palankų atsakymą, pranešė tautinių šokių šventės rengimo komitetui kaip atlikti kvietimo formalumus.

PADĖKA

LRK Moterų 36 kuopos kortavimo vakaras praėjo labai sėkmingai. Narės svečių tikrai neapvylė. Prie malonios nuotaikos prisidėjo, žinoma ir dovanos, kurių apšiai gavome iš Superior Savings banko direktoriaus p. Šukio ir Nationwide Insurance atstovo Clevelande p. Z. Obelenio.

Nuoširdų ačiū reiškiu.

Kuopos valdybos vardu S. Radzevičiūtė pirmininkė.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Davusiems skautų įžodį J. Muloliui ir P. Kampe, kaklaraiščius užriša v.s. V. Šenbergas. Dešinėje stovi tuntininkas Remigijus Belzinskas.

V. Bacevičiaus nuotr.

VISI KARTU...

Clevelando skautija vasario 23 d. Nauj. parapijos salėje turėjo išskirtiną įvykį - Susimastymo Dienos progą, bendrai sueigai rinkosi skautai ir skautės nuo jauniausio iki vyriausio. Buvo ir tokių, kurie ilgą laiką atitrūkę nuo skautiškos veiklos, vistiek pasiliko ištikimi skautijos idėjoms.

Vėliavų įnešimu atidaroma sueiga. Raportai. Vadovai pareigose kartu pasveikina visus vienetus paskirai. Ilgiausiai iš clevelandiečių skautavęs - v.s. V. Šenbergas sveikinimo žodyje priminė skautybės įkūrėjus. V.s. A. Šenbergienė perskaitė lordo Baden-Powellio testamentą. Ps. A. Miškinienė išryškino skautijos svarbą šių dienų nuotaikoje.

Šios nepaprastos sueigos metu du vilkiukai - J. Mulolis ir P. Kampe davė skauto įžodį.

Antroje sueigos daly vyko bendras darbas. Pagal ištrauktus numeriukus visi dalyviai pasiskirstė į penkias grupes - kiekvienoje įvairavo amžius, laipsnis ir patyrimas. Jos turėjo praeiti penkias stotis, atlikdamos ten randamus uždavinius.

'Susipažinimas' - pirmoji,

'Visi Kartu' stotyje - pavienės liepsnelės susiburs į didžiulį laužą...

V. Bacevičiaus nuotr.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

stiprybė, skautijos medis, Dievui, Tėvynei ir Artimui, bei esam tavo broliai, esam tavo sesės - išryškinant pagrindinę mintį VISI KARTU.

Čia, broliui Rytui Babickui talkinant, išmokome iš Chicagos širdingai atkeliavusią 'Sutartinę'.

Sekančioje - 'Tarpusavio ryšys'. Kiekviena grupė kartu 'rašė' laiškus į kitas vietas, panaudodami laikraščius - kirpo ir klijavo tinkamus turiniui žodžius.

'Skautybė pasaulyje' - žemėlapis pagalba iliustruota, kaip plačiai skautai pasklidę

Mokiname jaunuosius...

V. Bacevičiaus nuotr.

Margą 'gromatėlę' rašant...

V. Bacevičiaus nuotr.

kurioje visi piešė viens kito portretus.

'Visi kartu' - buvo sekančioji stotis, kur kiekvienos grupės laukė nauja tema: šviesos simbolis, vienybėje

pasaulyje ir ... kur jie negali veikti ...

Ir paskutinėje - 'Skautai veikloje' - skaidrėse netikėtai net ir patys save atpažino ...

Pasibaigus 'darbo' laikui, SUTARTINĖ subūrė į ratą visus. Dar keletai dainų nuskambėjus, kun. Zarembos jautrus žodis ir 'Sutelk mus Viešpatie būrin' užbaigė oficialiąją sueigą.

Viršutinėje salėje gi, su paruošta kava ir gardumynais jau laukė s. J. Budrienė ir ps. M. Nasvytienė. Pasivaišinę ir pasišnekučiavę, skirstėsi didieji ir mažieji pilni įspūdžių ir nuotaikos, kad DIRBOME KARTU.

(r)

PAMINĖS POTVĮ

Kovo 14 d. 4 val. Lietuvių Namuose žemutinėje salėje Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa ruošia V. Pūtvio minėjimą. Paskaitą skaitys iš Detroito šaulys žurnalistas V. Mingėla.

Po minėjimo šaulės svečius pavaišins kava. Tą pat dieną, sekmadienį, šv. Jurgio bažnyčioj 10 val. 30 min. už Pūtvi bus atlaikytos pamaldos.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

DIRVA

Aukos Dirvos atstatymui

Kun. B. Ivanauskas, Šv. Jurgio liet. parapijos Clevelande klebonas 1,000.00	J. Petrauskas, Oak Park, Ill. 7.00
J. Jukus, Rochester 7.00	A. Tarvydas, Philadelphia 2.00
J. Preibys, Detroit 7.00	V. Izickas, Westwood, Mass. 20.00
A. Rugys, Paterson 2.00	S. Radzevičiūtė, Cleve. .. 7.00
V. Maurutis, Euclid, O. .. 7.00	V. Gaidelis, Omaha 7.00
J. Litvinas, Chicago 2.00	J. Gaižutis, Detroit 7.00
J. Mačiulaitis, Dearborn, Mich. 7.00	J. Jakštys, Chicago 25.00
P. Januška, Windsor, Ont. 5.00	P. Janulaitis, Rancho Palos Verdes, Ca. 2.00
J. Okunis, Flushing, N. Y. 10.00	P. Pamataitis, West Point, N. Y. 20.00
A. Verbickas, Chicago .. 7.00	P. Razgaitis, Seven Hills, Ohio 7.00
	J. Kazickas, New York .. 25.00
	V. Rinkevičius, Detroit .. 2.00
	A. Andrušaitis, Geneva, O. 2.00
	V. Stankus, Chicago 2.00

Čiurlionio Ansamblio Garbės Nariui

A. A.

STEPONUI NASVYČIUI

mirus, dukroms, pianistei B. SMETONIENEI, prof. A. AUGUSTINAVIČIENEI, sūnums Dr. A. NASVYČIUI ir buvusiam ilgamečiam Čiurlionio ansamblio pirm. inž. P. J. NASVYČIUI, jų šeimoms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Čiurlionio Ansamblis

Mielai motinai Lietuvoje mirus,

mūsų bičiuliui

ANDRIUI VAITKUI

ir šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

J. ir A. Gumbelevičiai
K. ir M. Kikučiai
P. ir A. Švarcai
B. ir A. Tiškai

A. A.

STASIUI KALVAIČIUI

mirus, ALĘ KALVAITYTĘ VELBASIENĘ, vyrą SIMĄ ir sūnų GEDIMINĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame

Vytautas, Albina, Irena,
Jurgis ir Estera
B a k ū n a i

A. Daunys, Syosset, N. Y. 7.00
J. Čyvas, Cleveland 10.00
J. Saladžius, Chicago 7.00
M. Vitkauskas, Parma .. 7.00
V. Markevičius, Chicago 2.00
V. Mažeikienė,
Lake Zurich, Ill. 17.00
V. Matulevičius,
Weston, Ont. 12.00
P. Mikšys,
Juno Beach, Fla. 2.00
J. Kuncaitis, Novelty, O. 20.00
"Lietuvių Balso radijo
programos Detroito
vedėjas S. Garliauskas 10.00
V. Žebertavičius, Detroit 7.00
J. Matusevičius, Evanston 2.00
J. Kučinskas,
Miami Beach, Fla. 7.00
J. Naujokaitis, Cleveland 3.00

• ŠALFAS S-gos Centro Valdyba sudaryta Toronte sekančios sudėties: P. Berneckas — pirm., R. Underys — vicepirm., St. Dargis — sekr., J. Nešukaitis — išd. ir A. Banelis — spauda. Centro Valdybos adresas: 32 Rivercrest Road, Toronto, Ont., Canada M6S 4H3, tel. (416) 7633-4429.

Revizijos komisiją sudaro clevelandiečiai V. Jokūbaitis, V. Čyvas ir K. Karalis.

Garbės teismą sudaro detroitiečiai: A. Rugienius, Ig. Anužis ir Alf. Valavičius.

• Vilijos kvartetas iš New Jersey, kurio vadovu yra Liudas Stukas, kovo 28 d. Bostone atliks meninę programą Minkų Radijo valandai paremti. Sol. Liudas Stukas padainuos kelias dainas, jam akompanuos Saulius Cibas.

Parengimą ruošia Minkai, išlaikę radijo valandėlę jau 42 metus. Parengimas įvyks kovo 28 d., 3:30 val. p. p. Lietuvių Piliečių Klube, So. Bostone. Visi kviečiami gausiai atsilankyti ir paremti Minkų gražų darbą ir pirmą kartą išgirsti Vilijos moterų kvartetą.

• Korp. Fraternitas Lituanica Rytinio pakraščio metinis susirinkimas įvyks kovo 14 d. 1 val. p. p. dr. A. Snieškaus namuose.

KULTORINĖ POPIETĖ

Šį sekmadienį, kovo 14 d., 3:30 v.p.p. Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje, rengiama kultūrinė popietė tema "Lietuvių tautiniai papročiai". Dalyvauja dr. J. Pužinas, J. Tautvilaitė ir kt.

Po programos vakaronė prie kavos. Visuomenė maloniai kviečiama gausiai dalyvauti. Rengia LMF Chicago klubas ir L. Tautiniai Namai.

• Inž. A. Venskus, gyv. Paryžiuje, Europėjinio Sąjūdžio Lietuvių Komiteto gen. sekretorius, dalyvavo Europėjinio Sąjūdžio su ruošime vasario 5-7 d. Briuselyje, Belgijoje, Europos kongrese, kuriame buvo susirinkę 2000 atstovų iš 24 vakarų Europos kraštų.

A. A.

STEPONUI NASVYČIUI

mirus, kartu liūdime ir gilią užuojautą reiškiamo dukterims BIRUTEI SMETONIENEI ir ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI, sūnums Dr. ALGIRDUI ir PIJUI JAUNUČIUI, broliui ANTANUI ir poniai, žentui JUOZUI AUGUSTINAVIČIUI, marčiai BRIGITAI, visiems vaikaičiams ir giminėms

Justas ir Jadvyga
Kuncaičiai
Hektorius Kuncaitis
Eglė ir Frank
Rausche
Neringa ir Khosrow
Z a m a n i

STASIUI KALVAIČIUI

mirus, jo brolių ANTANĄ ir jo žmoną

BRONĘ KALVAITIENĘ nuoširdžiai

užjaučiu

K. Ramonas

ALBINUI ZIMAVIČIUI

mirus, seserims LILEI, ELANAI, JŪ-

RAI ir jų šeimoms reiškiamo giliausią

užuojautą

Eleonora ir Juozas
Matulevičiai
Povilas Babickas

Mielam Bičiuliui

A. A.

KAROLUI MORKŪNUI

mirus, jo žmoną LUIZĄ, sūnų PETRĄ su šeima ir sūnų ANDRIŲ bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Aldona ir Vytautas
Mauručiai